

FRM

Maandblad over vrije
radio en televisie

11^e jaargang

nummer 6

Juni 1984

Losse nummers

FL. 4,25

België BF. 85,-

FREE RADIO
MAGAZINE

ZEEZENDERS:

LASER WEER IN DE LUCHT

POSTER: ROSS REVENGE

NIEUW EN VERBETERD ONTWERP:

5 WATT FM-ZENDER

Radio Kompas: vrije kustradio

VERLENGING ABONNEMENT

ALS HET ABONNEMENT VERLOPEN IS, VINDT U BIJGAAND EEN ACCEPTGIROKAART.

Verlengingen dienen vóór het einde van de maand op onze girorekening te zijn bijgeschreven om te voorkomen dat men een nummer moet missen.

**BELGIË,
GEEN
BANKBE-
TALING
AUB!**

FRM

PRIJS ABONNEMENT: (Verschijnt 10x per jaar)

Fl. 37,50 per jaar.

Losse nummers Fl. 5,25 per stuk.

Vóóruit te voldoen op postgiro

35 38 279 t.n.v. José Herps /

Free Radio Magazine te Amsterdam

UITGEEFSTER / EINDREDAKTRICE:

José Herps

Uiterste **sluitingsdatum** inzendingen kopij:

15 Juni

Verschijningsdatum nr.7: **2 Juli**

De inhoud van het FRM komt voor een groot gedeelte tot stand door inzendingen van de lezers. Deze niet-redactionele artikelen behoeven niet met de mening van de uitgeefster overeen te stemmen.

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van de inhoud van het FRM is niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgeefster.

Inzendingen/Advertenties zijn voor verantwoording van de inzender o.g. adverteerder.

SUBSCRIPTION PRICE ABROAD:

People living outside Holland and Belgium have to pay DG 50,- a year for 10 issues.

Single copies DG 6,45 or 7 International Reply Coupons.

Payments can be made by International POSTAL Order or cash by registered mail.

Bankcheques can not be accepted.

Verspreider Nederland:
BETAPRESS BV - GILZE.

Verspreider België:
AMP - BRUSSEL.

Druk: Habo / Dacosta - Utrecht

**FREE RADIO
MAGAZINE**

Postbus 10252 - 1001 EG Amsterdam
TEL 020 - 327464

INHOUD:

Pag.:

TOM VAN DEUVEN

4. Vrije Radio in Nederland
7. Radio Atlantis - Amsterdam
8. Uit de Waard - Peter van Dijk
9. Interview Radio Langedijk
10. DX-rapporten
13. Korte Golf Nieuws
15. Productreview: de E.E. Jinglemachine
16. Uitspraak inzake Radio Paradijs
18. Radio Caroline
20. Eng.zeezenders: de moord op Reg Calvert
(Radio City)
21. Abonnementies
25. Gerard van Dam - deel 8
26. On- & Offshore - John Wendale
30. Radio Kompas - kustradio te Koekelare
33. Handen af van Maeva !
34. Groeten uit Duitsland: het Duitse antwoord
36. ASSH - Antennesystemen deel 2
40. 5 Watt FM-Zender voor zelfbouw

EEN JAARABONNEMENT OP HET F.R.M. IS GOEDKOPER EN HANDIGER! VUL IN DIE BON EN STUUR HEM OP...

**NOTEER MIJ
ALS
ABONNEE!**

naam : .....

adres : .....

woonplaats : .....

postcode : .....

abbonement met ingang van: .....

- Gaarne toezending stortingskaart
- Maak zelf over op giro 3538279
- (X) doorhalen wat niet gewenst wordt!

VAN BOL .....

NAAR WIELTJE

Geen wit vel papier meer voor de neus, maar een donkergroen beeldscherm, dat erop wacht gevuld te worden met lichtgroene lettertjes. Je raadt het al: vanaf nu wordt het F.R.M. via de computer in elkaar gezet en heeft de Adler SE2000 plaatsgemaakt voor een letterwielprinter. Dus wie dacht, dat we in de afgelopen twee maanden hebben zitten niksen: niets hoor I Studeren geblazen om het tekstverwerkingsprogramma onder de knie te krijgen, wat gelukkig al aardig begint te lukken.

Tussendoor zijn we inderdaad ook nog met vakantie geweest. Zoals in november beloofd goedkoop wegens voorseizoen en bus, maar hardstikke leuk. En net als vorig jaar de vrije radio hier zeer gemist: Radio Andorra blijkt niet meer te bestaan, zoals we dat al van World Music Radio hadden gehoord en het Franse station Radio Sued, dat als vervanger voor Radio Andorra dient, is in het landje zelf nauwelijks te ontvangen. Als DX-er kun je beter niet in de bergen gaan zitten. Vervolgens de Spaanse radio beluisterd en die stelt ook niet veel voor. Af en toe eens aardige muziek, zelfs nu en dan goede, maar dan gaat er een of andere flapdrol doorheen zitten kletsen om de -Engelse- tekst te vertalen. Dit jaar ook een portable TV-tje meegesleept en een spijt.....

Nu heb ik vorig jaar november al aangekondigd, dat het FRM dit jaar 10 keer verschijnt en dat er daarom in mei en in september geen nummers uitkomen, maar dat schijnt tot een behoorlijk aantal mensen niet te zijn doorgedrongen, gezien de telefoontjes die we na onze terugkomst ontvingen van lezers, die "geen meinummer hadden gehad". In het augustusnummer -dat in tegenstelling tot voorgaande jaren dit jaar wel verschijnt- zal ik proberen het wat duidelijker aan te geven om jullie telefoonkosten te beperken.

Overigens zou je niet zeggen, dat er twee maanden tussen dit nummer en het vorige gezeten hebben. Er waren nauwelijks genoeg inzendingen om dit blad te vullen in de postbus, waardoor het idee opkwam dat er niet veel gebeurd was. Maar, zoals dat de laatste tijd meer en meer een gewoonte begint te worden, vlak voordat de spullen naar de drukker moesten, kwam er ineens van alles los. Met de vakantie maanden in zicht, hierbij dus maar weer eens een oproep aan iedereen, die iets interessants te vertellen heeft op het gebied van vrije radio (of TV): laat wat van je horen.

VRIJE RADIO & TV IN NEDERLAND

EVEN GEDULD, A.U.B. .... STORING !!!!!

"Of onze tuner het computergeweld aankan, want die kringen maken zo ongeveer alle radiobalusterling onmogelijk", aldus Jose in het FRM nr. 4/5 blz.6. Nu heeft ondergetekende persoonlijk niets tegen computers; Integendeel, bij de intrade van de computer op mijn bank ging voor mij een compleet nieuwe wereld open. Wat dacht u van betaalbare telex, morse zenden en ontvangen, programma's voor omzetting frequentie/golflengte e.d. Welk een comfort. Maar ja, die storing..... een loden klet om je computer te ook niet alles. Nu weten de oplettende lezertjes vast nog wel meer stoortroepjes. Dankt u alleen maar even aan de welbekende stofzuigers, haardrogers, thermostaten, schakelklokjes, de vibrator van de buurvrouw (hi) e.v.a. Nu zijn er natuurlijk tenslotte talloze voorschriften en normen, waaraan de fabrikanten zich te houden hebben, echter: ons controleerend orgaan de PTI-Radio-controledienst heeft het vaak te druk met een andere "storing" en een ontstoorcondensator extra in een toestel kost de fabrikant gauw een kwartje meer, nietwaar?

Nu is ondergetekende al zo'n 1 1/2 FRM-leven lang bezig met zenders en in den beginne kwam ik dan ook verschillende nieuwe "woorden" tegen als BC1, TV1, harmonischen e.d. Na verloop van tijd echter werd dit gesneden koek en in de kast stapelden de filters en sperkringen (geen koffiefilters) zich op. Gedurende dat 1 1/2 FRM-leven hield natuurlijk de RCD zich ook nog steeds bezig met "storingen". Tenslotte vlogen de vliegtuigen nog steeds in het veld en op de scheepvaartband hoorde men vreemde termen als "goed in spraak en muziek". Nu moest ik ondanks de filters nog uitkijken voor andere "storingen". DX-ers kunnen immers FM-stations storen en omgekeerd, FM-zenders kunnen BB-stanzenders storen of Engelse text's (hi) of wat dacht u van een NOS-zender geplaatst in vliegtuig of trein e.v. of op de K.G. een Amerikaanse legerzender met troepen-berichten.....

Ja, zo ziet u maar: het leven van een landpiraat gaat ook niet over "golven". Zo kwam ik een paar jaar geleden op zoek op de FM babygekrjts tegen. Na ongeveer 10 minuten begreep ik tenslotte dat dit fenomeen niet de gezochte FM-piraat uit Rotterdam was, maar een in de buurt wonend gezin met een FM-Intercom. Ook hier ging weer een compleet nieuwe wereld voor mij open. Geen slaapkamer in de buurt was meer veilig; wat een puur plezier.

Aangekomen in het heden ben ik nu voor enige tijd aan het bed gekluisterd en dacht: "Kom, laten we de FRG-7700 'ns naar beneden halen". Met een antenne van een materijje moet je tenslotte wel wat kunnen horen. Zo, nu maar eens luisteren naar de "stoorders" op de 180m., het was echter rustig. Nu dan maar eens naar Scheveningen Radio luisteren: daartussen knalden de draaggolven de hoek in en het gebruikelijke USB-kanaal was veranderd in FM-modulatie en de scheepvaartgesprekken hadden plaatsgemaakt voor kofflegezwaam. Wat nu? Alweer een nieuwe wereld? Het geval wilde dat tijdens het gezwaam een meneer vroeg of een bepaalde zaak WT'jes verkocht, waarop de zaak antwoordde dat deze zonder vergunning niet verkocht mogen worden (netjes, nietwaar?). Na twee dagen was ik achter het adres van de betreffende zaak. Maar even bellen. Nu deed zich helemaal iets vreemds voor: het gezwaam door de telefoon van ondergetekende was ineens op de scheepvaartband horen. Na wat heen en weer gevraagd bleek de zaak een niet PTI-goedgekeurde afstandstelefoon te hebben. Zo ziet u maar weer RCD's: nog genoeg werk of moeten wij eerdaags de radio inleveren net zoals toen de plannen waren voor de scanners of gaan we de verkoop van Intercoms e.d. verbliden? Zoals de plannen voor zenders..... Ach, "stoort" u zich maar niet teveel aan dit verhaal..... Zendt en stoort voorzichtig, tot "storing", eh... horens.

MARTIN D'POULTRY, p/a POSTBUS 2036, 1000 CA AMSTERDAM.

P.S. Bij deze nog gefeliciteerd en bedankt voor al die jaren leesplezier met Marx en het FRM.

DE LIMBURGSE STILTE

Jonge, jonge, het valt niet mee om elke maand weer iets op papier te krijgen, maar gelukkig na het tiende blaadje is het weer gelukt.

Ondanks de overstroming van de Maas in februari is het stil op de band; hoe dat komt weet ik niet. Wel weet ik, dat er verschillende stations uit de lucht gehaald zijn, zoals Radio Santa Maria uit Venlo en Radio Papillon. Er was hier in Venlo ook een lokale zender, naar zijn eigen zeggen. Hij heette Radio Network. Het station werd opgericht door jongens van 16 tot 25 jaar. De zender had een -leuk- vermogen van 40 Watt. Maar ja, daar kwam ook een einde aan: ook hier is de R.C.D. binnen geweest. Ze hadden wel goede muziek. Nu zijn er nog maar een paar radiostations hier in Venlo.

En dan nog iets: de krant alhier had ook een leuk grapje: ze hadden een programmablad uitgegeven van een lokaal TV- en radiostation, dat twee of drie dagen uit mocht zenden. Je moest eerst wel een decoder kopen bij een elektronikazaak om de uitzending te kunnen ontvangen via het lichtnet. Het was maar flauwekul, maar veel mensen traptten er toch in. Oh: de naam van de zender was: "Skoi".

Voordat ik sluit gauw nog dit: ik vind jullie erg goed. Ga zo door met het F.R.M. Als jullie dit verslag leuk gevonden, kun je schrijven naar:

COSMOS LUISTERSTATION, LESSINGSTRAAT 17, 5924 CA VENLO.

ANTILLEN: WERELDPRIMEUR

Hallo allemaal. In verband met de veranderde radio-ontvangst op Curacao hier nog een stukje over Radio Hoyer II. In het vorige nummer van het F.R.M. heb ik namelijk een stukje geschreven over dit station, dat niet zo positief was. Welnu, het is alsof de duvel armee speelt, maar nauwelijks een paar weken na mijn ingezonden stukje was er wereldnieuws, Radio Hoyer II was nu niet langer experimenteel op de F.M. maar ging als eerste op de wereld uitzenden met een door zonne-energie gevoede F.M.zender.

De programmering bleef gelijk, maar de kwaliteit van de uitzending vloog omhoog. Het was nog wel even wennen, welke F.M. frequentie er nu genomen was (de verschillende D.J.'s gaven allemaal wat anders op), maar na een week draaide het station prima. De stereokwaliteit is nu goed, evenals de muziek en spraak (kortom de modulatie). Zoals u wel opgevalten zal zijn, zijn mijn "beschuldigingen" naar hun richting nu niet meer gegrond en bij deze dus mijn excuses daarvoor. Ik ben ook maar een mens en het klookt echt slecht. Zo, dat was het weer voor deze maand. Allemaal de vriendelijke groeten vanaf de Nederlandse Antillen en tot gauw!

A.L.F.O. - APELDOORN.

LUISTEREN EN RUILEN

Radio Alpenkruiser in samenwerking met Radio Marjanne zijn iedere zondag te beluisteren op de 192 meter middengolf van 11.00 uur tot 17.00 uur met een verzoekenprogramma.

De stickers zijn te ruil (of anders een postzegel met een antwoordenvolpde meesturen).

Voor correspondentie-adres zie de afgebeelde sticker.

"LUISTERRAPPORT"

Hier een "luisterrapport" van een fanatiek radiolusteraar uit Rotterdam. Ik las enige tijd geleden dat artikel over Radio Havenstad en daarbij werd vermeld dat ze zo'n 9 keer uit de lucht gehaald zijn. (Om over de andere grote stations maar te zwijgen).

Volgens mij haalt de R.C.D. enkel de populaire stations uit de lucht vanwege de komst van het minder beluisterde Radio "Rijnmond".

Maar normaal naar de radio luisteren kan niet eens meer, want de echte stoorproducten worden (haast) niet gepakt.

Bijvoorbeeld:

- Er zitten hier een stuk of 10 tot 15 buitenlandstalige zenders met: een groot vermogen, spiegels tussen de 88 en 110 MHz, en allemaal met echo en overmodulatie.

- Dan zitten er -schrik niet-zeker 40 tot 50 nederlandsstalige en/of spellatjeszenders, waarvan 10% met ook weer een "professionele" stoorzender. Een van deze stations maakt het zelfs af en toe onmogelijk voor mij om Hilversum 3 te beluisteren.

Ik hoop dat d.m.v. deze brief de R.C.D. en andere belangstellenden de ernst van de vormelijke radiosituaties hier nu inzien. Dus: laat de grote muziekstations met rust (Transatlantic, Benelux v/h Amerika, Free Radio Rotterdam, Havenstad, Columbia) en haal de echte stoorproducten eruit. Veel plezier daarmee!

F. BRUUNS - ROTTERDAM.

ROTTERDAM IN DE ROUW

De vrije radiolusteraars in Rotterdam worden beroofd van al hun luistergenot. Het begon allemaal een paar maanden geleden met het erulthalen van wat kleine stations. Maar de Rotterdamse razzia begon pas echt met het erulthalen van Havenstad en Amerika, die zoals gewoonlijk supersnel weer terugwaren. Helaas: de R.C.D. stond opnieuw op de stoep en nu werden zelfs de antennenmasten meegenomen. Dat is nu een maand of drie geleden en momenteel (begin mei) is er op de 100.1 weer een zwakke Havenstad te horen en Amerika keert waarschijnlijk nooit meer terug.

Het gevolg hiervan was dat de meeste stations hun zender maar uittelden of alleen overdag uitzonden. Het was zelfs zo, dat alleen Transatlantic, Columbia, Centrum en F.R.R. nog in de lucht waren. Hiervan is er inmiddels weer een afgevallen, want de 105.5 MHz. - de frequentie van Radio Centrum - is alweer een paar dagen stil. Toch presteren Transatlantic en F.R.R. het om in deze rouwtijd lokale uitzendingen te organiseren en nog iets positiefs: met het uiteenvallen van enkele stations zijn er weer nieuwe stations ontstaan, namelijk Radio Palermo op 100.4 en Radio Benelux op 102.5. Beide stations zijn alleen overdag in de lucht.

Namens mijzelf en met mij duizenden luisteraars hoop ik dat de volgende lijst van 24-uurs stations snel weer dag en nacht gaan uitzenden:

91.1	TRANSATLANTIC R'DAM
100.1	HAVENSTAD R'DAM
103.1	COLUMBIA R'DAM
103.8	AMERIKA R'DAM
105.5	CENTRUM R'DAM
105.8	F.R.R. R'DAM

PETER DE WAARD (werkzaam in Rotterdam), WAALSELAAN 42, PUTTERSHOEK.

STILON: samen sterk, beter werk !

De STILON wil proberen diverse stations in Nederland met elkaar in contact te laten komen om zo gezamenlijk de vrije radio te stimuleren. Want echt vrij zijn we voorlopig nog niet. Die samenwerking houdt niet alleen in het maken van afspraken over bijvoorbeeld frequenties, maar ook gezamenlijk platen, apparatuur e.d. aanschaffen. Een grotere en effectievere aankoop kan beduidend goedkoper zijn. Momenteel zijn we bezig in samenwerking met enkele elektronikaleveranciers een standaardzender te ontwikkelen, welke aan vrij strenge eisen moet gaan voldoen. Dit houdt wel in, dat deze stringente vrij is en een perfecte kwaliteit levert.

Wilt u meer informatie over de STILON, zend dan een aan uzelf gericht enveloppe aan: STILON, POSTBUS 545, 5430 AM NIEUWEGEIN. Op dit moment bestaat de STILON uit ca. 30 stations welke aangesloten zijn. Volgende keer meer.

TWENTE IN DE ETHER

Hier eens een keer een reactie uit het Oosten van Nederland, want zo langzamerhand begin ik mij af te vragen of het F.R.M. hier wel gelezen wordt.

Helaas hebben wij niet zoveel "professionele" piraten. Ongeveer 8 maanden geleden was er nog een station met goede muziek van zeer goede kwaliteit. Dit station noemde zichzelf "De Stem van het Klootjesvolk"; zoals de naam al doet verwachten draaide men progressieve muziek (newwave, hardrock, reggae etc.).

Helaas verdween dit station 8 maanden geleden in het niets.

Mei 1984: Gelukkig heeft nu Overijssel ook zijn lokale radio. Ik heb het over bijvoorbeeld Radio Regionaal, uitzendend vanuit Enschede. Dit station zendt uit op de zondag en maakt gebruik van professionele jingles. De modulatie is prima en ook de reclamaboodschappen zijn perfect. Programmering: Nederlands, Top 40 muziek, gouwe ouwe.

Verder heb ik de eer Radio Drienerlo te kunnen ontvangen; dit station zit namelijk met een minimum aan vermogen. Ze zenden uit vanuit de T.H. te Enschede met programma's die bestemd zijn voor de studenten aldaar, maar dankzij de goede kwaliteit van muziek is het voor een buitenstaander ook leuk om naar te luisteren.

Ik wilde ook nog even de aandacht vestigen op een van de weinige (kwalitatief gezien) goede nederlandsstalige piraten, namelijk "De Paradijvogel" uit Enschede, die bijna elke zondagavond een verzoekplatenprogramma de ether instuurt. Tot zover de piraterij in het Oosten.

Gegroet, LUISTERSTATION WITTE JAGUAR, MOZARTLAAN 14, 7557 DP HENGELD Ov.

P.S. Mocht er iemand in de omg. Mengelo het initiatief willen nemen voor meer vrije radio in Twente, dan ben ik gaarne bereid daaraan mee te helpen.

EINDHOVEN BLIJFT ZWIJGEN

Eind maart werd Radio Power in Aelst (bij Eindhoven) uit de lucht gehaald. Eigenaar van de zender was een 15-jarige jongeman, die met zijn programma's amper een maand in de ether was. Naar de zender werd raede veel geluisterd, omdat de eigenaren/medewerkers van de andere radiostations die tot voor kort in Eindhoven e.o. te horen waren schijnbaar de moed niet meer hebben opnieuw met een zender in de lucht te komen. Jammer, maar helaas.

Wat in de andere grote steden wel kan, kan in Eindhoven blijkaar niet.

Dat nog niemand (buiten mij om) op het idee is gekomen om gezamenlijk een goed station in de ether te brengen getuigt toch van grote angst bij de zo gellafde piraten in onze regio. Waarschijnlijk draagt de Radio Controle Dienst met haar in april officieel geopende kantoor in Eindhoven aan de Jeroen Boschlaan hier veel aan bij. En de straffen, die de zendereigenaren door de rechter krijgen opgelegd liggen hier aan de veel zwaardere kant dan in de Randstad.

Als een eigenaar van een populaire zender voor moet komen, krijgt hij telkens te horen, dat de zender een gevaar voor het vliegverkeer zou zijn geweest en dat men met dit geval een voorbeeld wil stellen. Kortom: u krijgt een onverwacht zware straf zodat de andere piraten ervan zullen schrikken en het zenden opgeven.

Heren piraten: blijf sterk en vol goede moed. Ook voor u komen er betere tijden. Wat in België kan, moet hier toch zeker ook kunnen?

PETER RECORD, POSTBUS 0756, 5605 LT EINDHOVEN.

Peter Record
Disc-Jockey
in de disco en de
ether stukken beter
Postbus 0756 - 5605 LT Eindhoven
Prijs: 50 cent

ZENDERS IN ZEIST

Alle lezers, die op dit stukje in het F.R.M. van maart hebben gereageerd van harte bedankt. Het enige, dat jammer is, is dat er geen vrije zenders hebben gereageerd, maar misschien gebeurt dat deze keer.

Radio Monte Carlo

Om weer verder te gaan met deze zender: hij is op zaterdag 10 maart uit de lucht gehaald door de R.C.D. Het was 's middags 14.00 uur en Rob Out (zo noemt de eigenaar zich) was een goed, gevarieerd programma aan het presenteren, toen er plotseling gebeld werd. Rob hoorde niets omdat hij een koptelefoon ophad en zond dus rustig door. Maar er werd wel door iemand anders opengedaan en de mensen van de R.C.D. - in totaal 8 man - gingen gelijk op onderzoek uit, waarbij ze Rob in de studio vonden.

De heren paktten er een atel bij en gingen rustig zitten luisteren wat Rob (deze had nog niets door) aan de luisteraars te vertellen had. Toen hij een plaat op wilde zetten, onderbrak een van de R.C.D.-ers hem. Rob mocht nog even aan de luisteraars vertellen wat er aan de hand was en toen ging de zender om precies 14.10 uur de lucht uit.

De R.C.D.-ers gingen na een kop koffie weg met de inhoud van de studio: de zender, een mengpaneel, een cassettedeck, 2 platenspelers, een stuk of 50 LP's, zo'n 100 singles en nog ongeveer 70 cassettebandjes.

De reactie van Rob: "Ik was wel verbaasd, dat er ineens 8 R.C.D.-ers in m'n studio stonden, maar ze hebben rustig opgetreden".

Hij vertelde me ook nog, dat hij zo gauw mogelijk weer in de lucht zou zijn. En ja, hoor: 24 maart - twee weken later - ging hij alweer de ether in met een testprogramma. Er was een zender geleend (1 Watt) en hij had zelf nog een platen-speler en een cassettedeck. Bij vrienden, familie en kennissen had hij platen geleend. Hij zoekt nog wat plaatjes en cassettebandjes, dus als u wat over heeft?.....

Omdat R.M.C. geen reclamespots uitzendt, heeft Rob geen inkomsten en wordt alles van zijn zakgeld gekocht. Af en toe is er ook wat steun van de luisteraars. Zo ook de antenne: die kreeg hij opgestuurd van een luisteraar, die vroeger ook een vrije zender heeft gehad. Met deze antenne is R.M.C. nu veel beter en veel verder te ontvangen dan vroeger. In de paasvakantie is men met een geheel nieuw weekendprogramma gestart en er zijn twee nieuwe discjockeys aangetrokken. Ook wil men - als alles goed gaat - eind van deze maand elk week-end het volgende programma brengen:

ZATERDAG:

1100-1200u.: "In the Mix" - een programma vol discomixen.
1200-1300u.: "Lunchroom" - een uurtje achtergrondmuziek.
1300-1400u.: "Piraatje" - nederlandsstalige muziek.

ZONDAG:

1100-1200u.: "Hurricane" - variatie programma met allerlei soorten muziek.
1200-1300u.: "Sunday Time" - Top 40 muziek.
1300-1400u.: "De Grootjes aan.....", de naam zegt het al.

Oh ja, men hoopt eveneens deze maand met de nieuwe 5 Watt zender de lucht in te gaan, dus voor nog meer mensen in Zeist en omgeving veel luisterplezier! Namens Rob Out wil ik alle luisteraars voor hun steun bedanken en ook Intercom-Rosita Studio's bedankt voor de jingles. U kunt reageren op onderstaand adres:

R.M.C.

p/a BORKUMMERRIF 45,

9931 RP DELFZIJL.

TE RUIJL, 4 KLEUREN
POSTBUS 283,
7100 AG WINTERSWIJK.

RADIO POWER VELUWE UIT DE LUCHT GEHAALD

De laatste weken waren er nogal wat klachten over de ontvangst van Radio Power Veluwe. Dus op 23 maart de oude antenne vervangen door een betere en gelijk 5 meter hoger gezet. Zaterdag 24 maart was R.P. al om 7.00 uur in de lucht en nadat de zender was afgerogeld, startten de nonstopprogramma's. Nadat het nieuws van 10.00 uur was geweest, kwamen er 2 mannen en een vrouw op ons af. De man die voorop liep zei: "Na lang zoeken toch gevonden, PTT politie". Tony van Leeuwen moest de zender uitzetten en daarna de studio verlaten. Elk kaartje werd bekeken en leeggehaald. Binnen enkele minuten stonden 3 zenders, 2 versterkers, voeding, twee 27 Mc. bakken, filter en nog een meter opgestapeld. Nu maar met tranen in de ogen toekijken hoe ze fl. 1100,- van R.P.V. en fl. 1200,- van jezelf in beslag nemen. Reden van oprulling: "Jullie storen niet, zij niet verraden, maar jullie waren gewoon te hard en te professioneel".

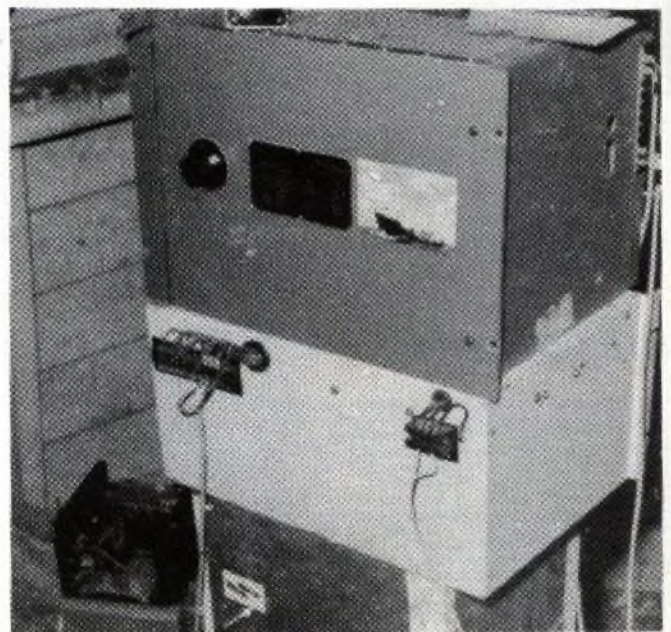
We waren overal te horen. En dan nu maar het ware verhaal geloven. Waarom worden andere stations niet gepakt en wij juist wel? Misschien omdat wij geen van allen een Veluwe accent hebben. Toen de mensen weg waren, werd de studio door het Power team ontruimd. Als ze ons een tweede maal zouden horen, werd alle apparatuur en de platen in beslag genomen. 's Middags moesten Tony van Leeuwen en ik op het politiebureau komen met onze ouders. Tegen Tony werd proces-verhaal opgemaakt wegens medewerking en tegen mij omdat ik eigenaar van het station was.

MARK STAR.

DIVERSE STATIONS AMSTERDAM: IDEM

Op vrijdag 23 maart j.l. was het "raak" voor Star, Einstein en vele andere stations. Bij Star drongen om 11.00 uur 's morgens 8 agenten en 2 RCD ambtenaren via de voor- en achterdeur de studio binnen. De aanwezigen werden weggeleid. Daarna volgde de grote ontruiming. De zender werd meegenomen, almede voor maar liefst fl. 14.000,- aan platen, plus nog 600 singles en de mooie studio-apparatuur. (zie voorpagina FRM 3-'84).

4 Draaitafels, 2 mengpanelen, handrecorders, 2 Technics cassetterecorders, 1 draagbare radio, 3 microfoons en jinglemachines verwisselden van eigenaar. Toch presteerden ze het om een dag later weer in de lucht te komen. Radio Star presteerde het om met een mobiele studio - en wat voor een diverse braderie in Amsterdam op te luisteren. Zo zag ik ze bijvoorbeeld op 5 mei j.l. op het Olympiaplein. Zelfs de concurrentie kwam kijken, hoe goed ze het doen. Succes jongens. (S.M.C.)

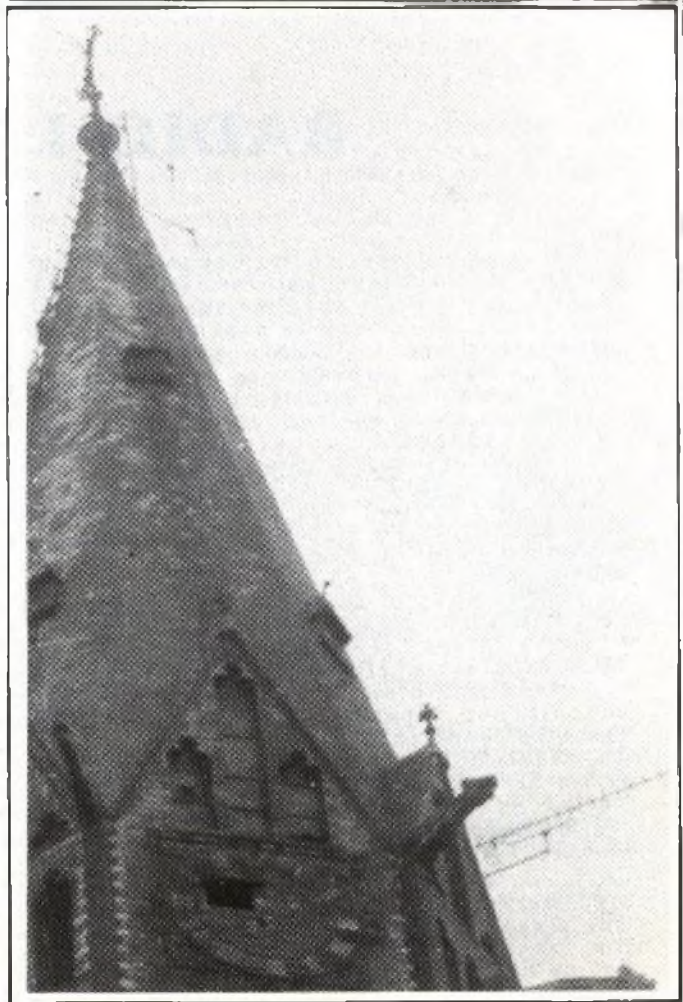
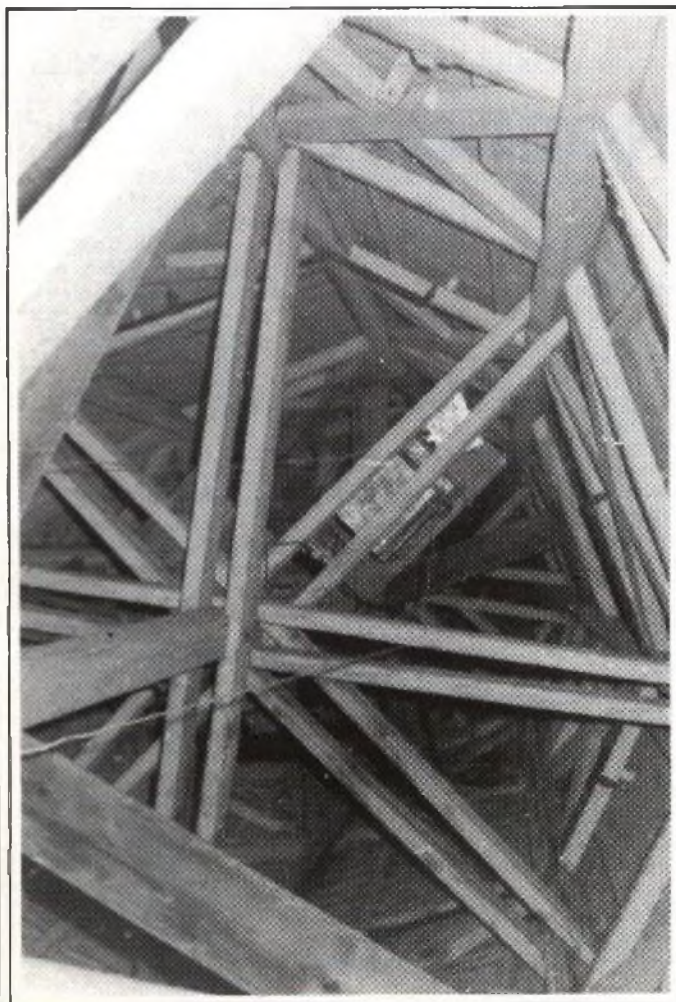
Zender Atlantis

RADIO ATLANTIS AMSTERDAM: IDEM DITO MET EEN STERRETJE

Van de hoofdstedelijke muziekstations heeft Radio Atlantis het waarschijnlijk wel het hardst te verduren gehad: sinds men in januari vanuit de Vondelkerk is gaan uitzenden op 100 MHz, wat goed bleek voor een -nog steeds toenemende- populariteit, is men al 4 keer uit de lucht gehaald. De afgelopen maand spande de kroon: 2 keer in een week tijd. Na zo'n 2 maanden ongehinderd uitgezonden te hebben, stond de RCD eerst op maandag 14 mei op de stoep. Vervolgens, nadat de Atlantisploeg drie dagen keihard gewerkt had om de hoel weer op poten te krijgen en op vrijdag weer in de ether was gekomen, was het op maandag 21 mei alweer zover. Voor de 4e keer gepakt, na slechts 3 dagen zenden. Het "heugelijke gebeuren" vond om 12.00 uur plaats en ditmaal had de RCD versterking meegenomen, n.l. 10 man M.E. De "Harry" van ca. 500 watt (wat waarschijnlijk te hard was voor de RCD) was - net zoals zijn voorgangers - bevestigd in de nok van de kerktoren en als veiligheidsmaatregel was de trap, die naar boven leidde, weggezaagd, zodat RCD en M.E. van touwledders gebruik moesten maken om het gevaarte naar beneden te krijgen.

Er werd tegen Atlantis opgetreden op grond van z.g. storingsklachten en dit is vooral een feit, waarover de medewerkers van het station zwaar de pee in hebben. De zender was nota bene afgeregeld op een spectrum analyzer van Tektronix met een zichtbereik van 0 - 1000 MHz. (In een keer), dus volgens hen kan er van storing geen sprake zijn geweest. Vandaar dat dezelfde avond na de inbeslagname een delegatie van Radio Atlantis hier ter redactie verscheen, om via dit blad hun ongenoegen te uiten. Gezien de modifikatie van de zenders was de schade behoorlijk hoog. Buiten de zenders werden ook de straalverbindingsontvangers meegenomen.

Foto's: Radio Atlantis

UIT DE WAARD - PETER VAN DIJK

Hatsjie...snif, sorry, sorry lieve FRM lezers, maar echt; vorige maand was deze jongen niet in staat om jullie middels dit blad te woord te staan. De griep had me dusdanig te pakken, dat ik nu (2-4-84) nog zit te proesten. Eindelijk zijn dan mijn voorspellingen waarheid geworden. Atlantic, Nova, AOS, Alpha TV en Trix zijn terug op ouderwets vermogen en sinds 1 April (geen Aprilgrap) begint het weer gezellig in de Waard te worden. De TV stations CISA (Weekend), Manhattan en Dixycana zijn sinds begin Maart gefuseerd en opereren nu onder de naam Bermuda TV. Satellite TV uit Hoorn komt nu ook in Heerhugowaard zo'n 60% binnen, wat een hele verbetering is in vergelijking met enkele weken terug. Populair TV uit Medemblik komt in de Waard wel binnen, maar niet meer dan 10 tot 20% op mijn Fuba. (Bij anderen schijnt dit station wel beter binnen te komen). Daar de kanalen waarop de diverse stations opereren gewijzigd zijn, geef ik hierbij een (derde) overzicht:

NAAM STATION	KANAAL	SIGNAAL	BEELD/GELUID
Sunrise TV	25 UHF	10%	slecht/slecht
Populair TV	25 UHF	20%	matig/slecht
Sateliet TV	30 UHF	60-70%	matig/goed
Liberty TV	30 UHF	90%	goed/goed
Triax TV	31 UHF	20%	matig/slecht
Alpha TV	33 UHF	20%	matig/matig
Bermuda 3-Dixy-Cana	37 UHF	80-90%	goed/goed
Orion TV	42 UHF	80%	goed/goed

Dolby TV	48 UHF	60%	matig/matig
Nova TV	50 UHF	90%	goed/goed
Spoetnik TV	54 UHF	40%	matig/goed
AOS TV	57 UHF	60%	matig/matig
Trix TV	60 UHF	40%	matig/slecht
Atlantic TV	66 UHF	85%	goed/goed

Om nu al een top-tien samen te stellen, is nog te vroeg, daar het merendeel van bovenstaande stations pas sinds kort weer te zien is.

Het lijkt wel alsof de grote stations na iedere aktie van de PTT harder terug komen (h,hi). Atlantis, Unique en GOT (nee echt met een T) geven hier hoek meter, terwijl DB, Disco Aktion en Star toch nog een dikke 60% scoren. Maar terug naar de regio..... Langedijk radio; een station uit de gelijknamige gemeente; stemde toe in een interview. Dit gezellige onderhoud vond plaats op 29 Maart j.l. in het gerenommeerde routiers restaurant "De Zandhorst" te Heerhugowaard. Na een voortreffelijke biefstuk naar binnen te hebben gewerkt, 2 vieux en 6 koffie daagden Ron en Hans (direktie) rond een uur of 8 op. Het totale onderhoud bedroeg zo'n twee en een half uur en ik verzeker je, dat het niet gemakkelijk was om, zonder de sfeer kwijt te raken, het gesprek tot voor het FRM aanvaardbare proporties terug te brengen. (Als het interview volledig weergegeven zou worden, dan zou dit blad 140 pagina's moeten worden.

RADIO LANGEDIJK

1 Mei j.l. bestond radio Langedijk 2 jaar, een dag die dan ook uitgebreid gevierd zou worden. Radio maken was voor Ron in 1982 eigenlijk meer een vrije tijdspassing dan een roeping, maar zoals het meestal gaat... Men krijgt de smaak te pakken en eind Mei werden de eerste "officiële" programma's de lucht ingeslingerd. Daarna ging het snel berg-opwaarts, zeker toen Hans bij het station kwam werken. Deze jongen oogste direkt succes met zijn programma over de Moody Blues. Verder bleek Hans bij uitstek geschikt voor het "commerciële" gedeelte; de eerste "sponsors" verschenen en de eerste luttele gulden vloeiden binnen. Doordat Langedijk nu wat financiën binnenkreeg werd het mogelijk om het station professioneler op te bouwen. Een nieuwe studio werd gebouwd in een (gehuurd) pand te Langedijk en eind 83 werd "Harry" bij het station betrokken. Harry deed echter niet wat hij moest doen en in plaats van 300 Watt produceerde hij slechts 30 Watt. Er werd (en wordt) flink gesleuteld om Harry zijn normale vermogen te geven, maar Harry heeft zich nog niet gewonnen gegeven. Ron en Hans verwachten dat hun Harry medio Juli weer normaal aan de arbeid kan. Op mijn vraag of er bij Langedijk grof geld verdiend wordt, schudden beiden zeer beslist nee. Alle inkomsten worden gebruikt om het station op de been te houden en meer dan een flesje wijn voor de medewerkers heeft er nooit ingezet. Het is zelfs zo, dat wanneer de 24 presentators (trices) niet bereid waren om, zonder er een dubbeltje voor te vangen, al hun vrije tijd in dit ether- gebeuren te steken er zelfs geld bij zou moeten! (Wie vertelde er ooit het fabeltje dat vrije radiostations tonnen per jaar ontvingen?? Of bedoelde desbetreffende soms regentonnen?) De sfeer binnen het station is goed, dit mede dank zij het "streng" beleid dat wordt gevoerd. Wie roddelt of tweespalt zaait onder de medewerkers vliegt er onherroepelijk uit. Verder is "op tijd aanwezig" een van de eerste ingrediënten (lees voorwaarden) om het station naar behoren te runnen. Dus wanneer een medewerker het niet zo nauw neemt....pffssjt boem. Zoals ik al zei, 24 personen zorgen ervoor dat Langedijk soepel draait. De jongste medewerker is 16 jaar, terwijl de "oudste" de 52 reeds gepasseerd is. Hoe staan Hans en Ron tegenover de RCD en andere opsporings instanties? Hun antwoord hierop is, dat een RCD-er ook maar een mens is en gewoon zijn werk doet. Tot op heden is de zender immers illegaal.

Ik vind dit toch wel een sportieve houding, zeker wanneer je in ogenschouw neemt dat sommige media de vrije radio en TV stations afschilderen als criminelen van het ergste soort en dat bepaalde mensen het wel leuk vinden om "piraatje te trappen" (zie FRM Febr.84). Vanaf eind April t/m 2 Mei zou geexperimenteerd worden met 24-uurs uitzendingen, hetgeen een succes geworden is. Nog even de juiste uitzendfrequentie: 101.65 MHz.; in het weekeinde wordt 24 uur gedraaid en binnenkort ook door de week de klok rond. Rest mij nog zowel Hans als Ron te danken voor hun medewerking aan dit interview en het wegrestaurant de "Zandhorst" voor de door hen beschikbaar gestelde drankjes.

Tsja, zo had het moeten zijn, maar helaas... bovenstaand artikel heb ik reeds op 26/4/84 geschreven en na de 26ste is het niet goed gegaan met Langedijk radio. 27/4 begaf Harry het en 28/4 werd er in de studio ingebroken (meer vandalisme dan professional). op de frequentie van Langedijk was ondertussen een stoorzender geplaatst. Al deze factoren en het te bekend worden van de zendlocatie hebben de "Langedijkers" doen besluiten met dit project (tijdelijk??) te stoppen.

Reakties:
Tel. 02207-16376

Nagekomen berichten.....

POPULAIR TV GEPAKT, DEZELFDE AVOND TERUG....

Populair TV uit Mde mblik was in April de "pineut". Volgens het ANP nieuws werden er 5 zenders, een videorecorder en vele aanverwante apparaten in beslag genomen. Van Dijk (ik dus) was over dit nieuws een beetje verbaasd daar ik op de desbetreffende avond rustig naar dit TV station heb zitten kijken en het "slechts een kleine twee uur" uit de lucht geweest is. Nieuwsgierig geworden belde ik hen op en ja hoor...typisch weer de Hilversumse feitenverdraaiing welke men zo graag hanteert om nieuws naar hun hand te zetten; bij Populair is 1 zender met 5 volgtrappen en 1 videorecorder in beslag genomen. Hier waren wel 60 ambtenaten voor nodig (bezuinigen...hoezo??) en men is wel de hele avond aan het zoeken geweest.

BERMUDA COMBINATIE STOPT FUSIE

In Maart j.l. startte de combinatie Dixy-cana, Manhattan en Ciba met een gezamenlijk programma op 1 frequentie. Lang heeft deze fusie echter niet geduurd, begin April stopten Bermuda 1 en 2 met de samenwerking en alleen Bermuda 3 zette de uitzendingen voort; half April weer onder de naam Dixy-cana. Dus ik vermoed dat eerdaags Heerhugowaard weer een TV gezinsuitbreiding te wachten staat.

SATELIET TV EVEN IN HEERHUGOWAARD

De razend populaire TV zender Sateliet uit Hoorn was gedurende de Paasdagen te gast in de regio Alkmaar. Dit, daar men bij de hoofdzender hard toe was aan een vrij weekeinde. Uitzonden werd er vanaf studio Liberty met een gecombineerd programma welk goed te volgen was in de gehele regio.

NOVA BEGIN MEI VAN START

Het vorig jaar tijdelijk gestopte project NOVA is nieuw leven ingeblazen. Sinds half April werd er druk getest op kanaal 50 UHF en sinds begin Mei zendt het station weer volgens programma uit.

RADIO METROPOLE VAN START

Op de valreep bereikte mij het bericht dat Metropole radio; een discostation uit de regio; begin Mei officieel van start is gegaan op 95.35 MHz.

VRIJE RADIO FM

<u>NAAM STATION</u>	<u>FREKVENTIE</u>
Miranda	89.9 MHz.
Disco action	90.2 MHz.
London	93.4 MHz.
Metropole	95.05 MHz.
?onbekend	95.55-96.0 MHz.
DB	96.05 MHz.
Einstein	97.8 MHz.
Yab-Yum	97.85 MHz.
Unique	98.15 MHz.
Den Helder	99.6 MHz.
Big City (dx)	100.05 MHz.
Atlantis	100.1 MHz.
?onbekend	100.4 MHz.
Star	101.5 MHz.
Langedijk	101.65 MHz.
Div. dx-ers	101.7-102 MHz.
?onbekend	103.5 MHz.
Noord Holland	103.45 MHz.

Op en tussen bovenstaande frequenties zitten dan bovendien regelmatig (vooral tijdens de schoolvakanties) plaaggeesten, stoorbakken en allerlei ander vervelend gerommel wat een normale ontvangst in stereo praktisch onmogelijk maakt en omdat de band bovendien nog vergeven is van diverse officiële stations wordt de kans natuurlijk groter dat een luisteraar gaat klagen, met alle gevolgen vanden.

Mij lijkt het een goed idee om DX verkeer alleen boven de 104 MHz. plaats te laten vinden, zodat er voor iedereen wat meer ruimte komt. Verder zou ik diegenen die in het bezit zijn van een babyfoon willen verzoeken deze boven de 104 MHz. af te regelen, daar slaapkamer geluiden na een minuut of tien toch echt gaan vervelen (enkelen vergeten hun babyfoon uit te schakelen..). Ook zou ik aan de mensen die van plan zijn een zendertje te kopen of bouwen willen vragen om hun zendapparatuur op een dummy af te regelen, of indien men geen sjoeger heeft van de werking het afregelen over te laten aan iemand die er verstand van heeft!

Vaak is het namelijk zo, dat na zo'n periode van storing de RCD met een bezemwagen komt en de goede stations, die geen schuld hebben aan de storing ook uit de lucht halen, terwijl de schuldigen de manie alweer te boven zijn en de stoorbak richting vuilnisbak hebben doen verhuizen.

Tot zover mijn inzending van deze maand, volgende keer hoop ik wat meer over de uitzendingen op TV te kunnen vertellen.

Groetjes en tot horen, Peter van Dijk
Tel.02207-16376

DX-rapporten

Dat.	Tijd	Station	Lokatie	Freq.	SINPO	%
25.02	10.45u.	POPULAR	MIDDELBURG	104.5	55555	100
25.02	17.40u.	CONTINENTAL	TERNEUZEN	102.3	35354	70
25.02	20.20u.	V.R.T.	TORHOUT	101.4	35253	50
11.03	16.45u.	FM '84	VLISSINGEN	101.2	55555	100
11.03	13.05u.	COMMODORE	VLISSINGEN	101.5	55555	100
20.03	20.30u.	COUNTRY BOYS	ST. PHILIPSLAND	104.2	55555	90
25.03	18.15u.	HORIZON	MIDDELBURG	102.4	55555	100
28.03	20.15u.	ELECTRON	MIDDELBURG	101.7	55555	100
29.03	21.00u.	GALAXY	MIDDELBURG	104.7	55555	100
13.04	21.30u.	CENTRAAL	MIDDELBURG	101.9	55555	100
15.04	16.00u.	VALKO	KRIKKER	101.2	14152	25
17.04	10.15u.	COLUMBIA	ANTWERPEN	106.5	25252	30
19.04	08.50u.	DENDER	DENDERMONDE	103.3	32242	40
19.04	08.55u.	MORA	LIERKEN	102.5	23242	25
20.04	09.00u.	ANDIEM	MORTSEL	100.2	12231	10
20.04	14.00u.	ATLANTICA	MIDDELBURG	104.7	55555	100
21.04	22.15u.	DERMAN	VROUWENPOLDER	102.4	24253	40
23.04	21.45u.	DOLORADO	MALDEGEM	105.2	24343	45
24.04	09.00u.	W.L.S.	DUIJKERKEN	101.8	45555	100
30.04	11.30u.	ZEBULON	MIDDELBURG	104.7	55555	100
	15.45u.	EDISON	BRUGGE	103.6	34253	60
	15.48u.	MAEVA	BRUSSEL	105.0	45454	90
	15.54u.	ARCAN	MORTSEL	106.2	45555	95
	15.57u.	ONE	GENT	102.3	45454	80
	16.00u.	AKTIEF	KONTICH	106.0	45454	80
	16.05u.	INTERNATIONAAL	KAPRIJKE	105.0	35453	40
	16.10u.	WEST	WATERLAND-OND.	102.6	45555	90
	16.12u.	ANTIDON	ANTWERPEN	100.4	45555	90
	16.22u.	SUPERSTAR	GENT	102.6	45555	95
	16.30u.	NOORDZEE	WATERVLIET	103.1	55555	100
	16.34u.	SATURNUS	MALDEGEM	103.9	55555	100
	16.41u.	TIJGER	STERENE	102.0	45455	90
	16.45u.	DELTA	ROSENDAAL	104.8	35452	40
	16.48u.	CARDINAAL	HEIST o/d BERG	101.7	23343	15
	16.50u.	FOLDERLAND	ST. LAUREINS	103.4	24242	10
	16.52u.	MAGIC SEVEN N.	ZELLIK	105.0	35354	80
	17.00u.	BEVERLAND	BEVEREN	101.7	34254	20
	17.05u.	EXPRESS	ANTWERPEN	101.9	35352	30
	17.10u.	EUR. UNIVERSITY	ANTWERPEN	104.0	23352	30
	17.15u.	SEVENTY SEVEN	ST. NIKLAAS	101.4	24253	40
	17.30u.	DOLFIJN	DUDENAARDE	104.0	24252	40
	17.40u.	MEGA	HENIKSEM	105.5	34344	35
	17.43u.	REINAARD	DE KLINGE	104.0	24444	80
	17.50u.	NOVA	ESSEN	104.8	14242	40
06.05	15.30u.	ROYAAL	MIDDELBURG	104.5	55555	100
	16.00u.	W.M.R.	MIDDELBURG	104.8	55555	100
	21.00u.	FM BRUGGE	BRUGGE	103.4	24253	50

KORTEGOLF

11.03	09.00u.	VICTORIA/RMI	DUITSLAND/IT.	7295	33323
	11.15u.	KBC/DELMARE	BELGIE	6205	34333
	13.30u.	DELMARE	BELGIE	6205	34323
01.04	12.00u.	MADISON	DUITSLAND	6210	25222
07.04	10.00u.	WNR/DUBLIN	IERLAND	6910	34333

MIDDENGOLF

16.04	10.55u.	ALBATROS	KRUISLAND	180M	44455
-------	---------	----------	-----------	------	-------

Natuurlijk zijn reacties welkom. Rapporten zijn verkrijgbaar op verzoek met antw.zegel. Stickerruil !!!!!!! Ook korrespondentie. Altijd iets retour. Tot schrijfs.

Ontvanger: Grundig wereldontv. Antenne: gevouwen dipool vertikaal op ca. 9 meter hoogte.

LUISTERSTATION EAGLE, STATENLAAN 127, 4336 OG MIDDELBURG.

16.04	18.11u.	ESTA	HOOGVEEEN	100.0	55445	100	23
	18.20u.	MENKIE ZENDER	WESTERHAAR	103.5	52544	90	44
17.04	19.16u.	LUCKY JO	NIEUW-BUINEN	104.1	55555	100	18
	19.30u.	VRIJBUITER	RUTINEN	101.0	45453	70	28
	20.32u.	STUDIO ORENTHÉ	EMMER-COMPASC.	101.8	55555	100	19
18.04	12.50u.	DE VALK	HOOGVEEEN	100.5	34333	52	23
	13.42u.	VRIJHEID	ELIM	102.3	55555	100	22
	13.50u.	INTERPOL	HOOGVEEEN	101.8	53344	84	23
	13.57u.	LUCHTPIRAAT	ELIM	103.0	54444	94	22
	14.04u.	ARIZONA	VEENDAM	104.1	55555	97	31
	16.57u.	VICTOR LIMA	WESTERHAAR	100.5	45354	70	44
19.04	16.10u.	VERONICA	IJSELMUNDE	101.0	55555	98	?

	16.18u.	TORONTO	IJSELMUNDE	101.8	54555	93	7
	16.47u.	PHILADELPHIA	VROOMSHOOP	100.0	34454	60	45
	16.57u.	SCHORPIJEN	HARDENBERG	102.3	32353	52	32
	18.48u.	JOHNNY WALKER	ALMELO	100.1	42353	70	55
	19.14u.	E.T.	COEVORDEN	104.4	35555	91	20
25.04	17.48u.	ATLANTIS	VROOMSHOOP	104.0	45454	65	45
	18.00u.	CENTRAAL	HOOGVEEEN	100.0	55555	100	23
	18.07u.	NOXCEMA	HOOGVEEEN	103.0	55454	95	23
	18.17u.	ROZETTA	EMMER-COMPASC.	97.8	55555	97	19
	18.24u.	WEERWOLF	WESTERHAAR	103.8	33353	53	44
26.04	16.48u.	DALMA	HOOGVEEEN	103.0	55555	95	23
	17.42u.	TOONTJE LAGER	BALKRUG	102.9	32343	49	37
	18.37u.	EDELWEIS	COEVORDEN	104.2	43454	70	20
	18.45u.	HAWAII	HOOGVEEEN	101.9	54454	85	23
	18.57u.	GOUDEVINK	ST. JANSKLOOST.	101.8	21252	30	54
	19.01u.	BELLAMY	BEERTA	102.4	45554	78	44
	19.06u.	MIJNWERKER	LUTTENBERG	101.7	22353	36	56
27.04	11.00u.	DE MIJ	KAMPEN	105.2	45454	70	66
	13.04u.	SPANNINGZDEKER	OUDE PEKELA	103.9	54554	82	34
28.04	14.05u.	ALBATROS	BEILEN	104.0	54555	97	17

F.v.d. Velde, Ellertstraat 25, Schoonoord (Dr.)

Ontvanger: Blaupunkt

Antenne : 7-elemente Stolle op 11 meter.

07.04	00.38u.	MALTA	DELFT	105.0	33444	70
	00.50u.	VITESSE	OORDRECHT	101.3	32454	60
	01.15u.	MONACO	SLIEDRECHT	105.2	35444	50
	01.20u.	BLACK DEVIL	FIJNAART	103.1	55555	100
	01.40u.	R.C.R.	RIJSWIJK Zh.	101.1	33343	40
	02.30u.	MIX	DELFT	104.7	23252	40
	08.30u.	MARINA	BOSSCHENHOOFD	103.5	43344	100
	16.15u.	RIO DE JANEIRO	OUDE-GASTEL	104.5	45554	100
	18.20u.	MEXICO	WILLEMSTAD	101.0	43554	80
10.04	23.00u.	NOORD INT.	OUDE-VOSSEMEER	104.7	55555	100
	23.20u.	A.R.Z.	ROSENDAAL	104.7	55555	100
12.04	23.15u.	ACTIVITY (?)	OORDRECHT	106.4	43344	40
14.04	02.45u.	CETRON	SCHIEDAM	107.0	34423	20
21.04	12.20u.	ORANKORGEL	ORACHTEN	101.9	34423	40
	13.30u.	VALENCIA	ZWIJNDRECHT	105.2	22333	30
25.04	02.27u.	STELLA MARIS	KATWIJK Zh.	101.8	22322	40
	02.35u.	WHALE	ROTTERDAM	100.9	54555	90
	02.50u.	ANGEL	NIEUW-DEIN	102.9	32343	40
	03.15u.	T.W.O.	DEN HAAG	101.9	34333	40
	03.40u.	S.T.K.	LEIDEN	104.0	33233	60
	04.15u.	DELTA ZULU	ZAANDAM	105.5	21222	30
	04.40u.	FLYING DOG	PUTTEN Gld.	106.6	45554	80
	04.45u.	OLYMPUS	ZWIJNDRECHT	104.6	45554	80
	04.50u.	FLORICO	?	102.0	45554	80
24.04	00.20u.	T.R.I.	VLAARDINGEN	104.2	23333	60
25.04	23.15u.	V.O.M.	MIJNDRECHT	101.9	11222	20
	00.14u.	PALOMA	ZWAAGWESTEINDE	105.4	22122	30
	00.40u.	FLAMINGO	HARKEMA	101.9	23322	40
	00.45u.	BLADLIGT	DEN HAAG	101.2	21222	30
	01.20u.	SPACE 2000	ERMELO	101.3	44444	80
	01.30u.	FENIX	HARKEMA	105.2	11121	10
	01.44u.	KIPZENDER	LEEUWARDEN	104.8	11111	5
	01.50u.	MEINE MAN	FRIESLAND	101.8	34323	40
	01.52u.	GIDDY UP GO	ARNHEM	104.3	33323	40
	02.15u.	CENTRAAL	PURMEREND	105.3	34544	40
	02.20u.	TROPICAL	TIEL	101.3	45444	80
28.04	01.30u.	RODINA	RUCPHEN	105.7	54454	100
	01.45u.	DELTA	SPRUNDEL	105.1	55555	100
	03.00u.	D.R.O.	EDE Gld.	105.7	22112	30

Ontvanger: Akai AT-102. Gev. 1,9 uV 13 dB/SR-verhouding. Antennes: 7 elemente op 12m, hoogte roetebaar.

ATLANTIS, POSTBUS 128, 4730 AC OUDENBOSCH Mb.

					km	
14.04	00.16u.	KOLENMIJN	OUDE PEKELA	105.7	23323	163
	00.23u.	TURFSTEKER	HOOGVEEEN	101.8	22322	130
	00.48u.	BOSKABOUTER	VELUNE	106.9	33233	105
	01.07u.	VALENTINO	DIDAM	103.3	33333	135
	01.56u.	MANDOLINO	STEIN	102.4	23333	185
15.04	01.48u.	PELLEBOER	HOEVEN	102.0	24333	110
	01.50u.	MORGENWIJND	HOOGVEEEN	101.7	34333	130
16.04	23.56u.	ZUIDWESTER	HAVELTE	102.7	23222	110

00.48U.	MAAMOETTANKER	DIELFZIJL	103.2	23222	175	
01.15U.	A.O.W.	TEXEL	101.8	44344	60	
17.04	01.48U.	GEHAKTMOLEN	OOSTERDIJK	106.2	22222	155
02.03U.	GROTE BEER	SON	104.3	34223	135	
02.08U.	ZEEWOLF	LAUMERSOOG	103.5	23223	140	
02.58U.	VERONICA	SITTARD	103.2	22352	185	
18.04	00.17U.	MEINE SMURF	HAREN	107.6	32353	150
00.25U.	BLACK ARROW	TEN ROER	102.3	23323	155	
01.26U.	MONZA	MEEHELEN	100.2	32333	216	
01.48U.	MIKEY MOUSE	ZWOLLE	102.3	33353	95	
01.56U.	VONKENTREKKER	N.O. GRONINGEN	100.6	22352	175	
19.04	23.48U.	FLYING DUTCHMAN	MARKEMA	100.1	32352	120
00.03U.	T.R.S.	ROERMOND	103.4	24333	175	
00.17U.	TURBOGRAVER	VEENDAM	104.3	23233	160	
00.49U.	ROB THE KILLER	BEERTA	104.6	32233	180	
01.33U.	STOKER	TER APEL	102.9	43233	170	
01.38U.	EDELWEISS	GORINCHEN	106.2	34323	85	
01.49U.	ASTERIX	DEN BOSCH	103.8	33333	115	
02.12U.	DIEPVRIEZER	TILBURG	104.0	23222	120	
02.17U.	F.B.O.S.	BOXTEL	102.6	32223	125	
02.25U.	CITYTOWN	EINDHOVEN	101.9	32333	140	
20.04	22.46U.	OLIEBOOT	VAASEN	100.4	34333	90
23.12U.	?	MEPPEL	100.5	32332	110	
23.19U.	LANCIA	DRACHTEN	101.2	22332	110	
23.23U.	BALTHASAR	TERSCHELLING	101.8	33444	100	
23.58U.	COBATHOEVE(?)	OOSTERWOLDE	102.3	33333	130	
01.15U.	RADIO TWENTY(?)	UTRECHT	104.2	43343	60	
01.31U.	STOORPULS	ALPHEN RIJN	105.6	44434	50	
21.04	00.08U.	VULCANO	MEPPEL	102.7	23323	110
00.14U.	HOOGHALEN R.	HOOGHALEN	104.2	24323	135	
00.23U.	PARATROOPER	HEEG	100.0	33323	85	
00.36U.	WITTE BALLON	HAREN	100.4	23322	150	
00.54U.	IJSVOGEL	HOOGVEEN	102.1	32333	125	
01.03U.	LOCALPOWER	KAMPEN	103.2	34333	80	
01.33U.	TANGO HOTEL	HOOGVEEN	101.8	43333	125	
01.45U.	BAHAMA RADIO	NIJKERK	100.1	34333	80	
02.03U.	SCHARREKIP	BARNEVELD	105.7	44334	85	
02.44U.	MUSIC MACHINE	NIJMEGEN	104.7	23222	110	
02.59U.	GOLFBREKER	TIEL	103.2	32222	90	
03.04U.	WITTE LELIE	ELST	101.4	33223	85	
03.13U.	HAVENSTAD	ROTTERDAM	100.1	44444	70	
22.04	23.48U.	TRANS LINE	ROSSEN	106.5	43333	95
23.56U.	DAKOTA	BARNEVELD	100.0	43353	85	
00.04U.	HEIDEFLEUR	APELDORP	102.6	33323	100	
00.14U.	H. SCHROEVENDR.	OSS	101.1	23323	75	
00.23U.	SCOOTER	WIJERINGEN	103.4	44444	50	
00.36U.	READYMIX	ROSWINKEL	101.4	43333	160	
00.42U.	SCORPIO	SLEEDRECHT	103.7	23433	80	
01.18U.	Y.T.F.	WOERDEN	105.9	44344	55	
01.33U.	RADIO NOORDZEE	MIDDELBURG	103.4	23222	80	
01.57U.	CASANOVA	BERGEN OP ZOOM	102.2	22222	110	
02.08U.	RADIO SEVEN	BELGIE	101.8	32222	150	
02.46U.	ANTI GOON	ANTWERPEN	100.6	23353	170	
03.00U.	VENUSZOEKER	VALKENSWAARD	103.9	22222	150	
23.04	00.39U.	EUROTRON	HELMOND	106.3	32232	145
00.46U.	CITYHOPPER	SITTARD	102.1	32223	210	
01.15U.	ZOMERKONINKJE	OSS	99.9	34333	110	
01.20U.	SJAAK HAAK	LEERDAM	103.8	33443	80	
01.38U.	TROUBADOUR	BRIELLE	107.8	43333	80	
01.51U.	SYNTAX	ZOETERMEER	103.4	44444	65	
01.53U.	FOCUS 103	HEILOO	103.0	55555	8	

TELEVISIESTATIONS	BEELD/GELUID:
21.04	ORION ALKMAAR 639.25 GOED
	LIBERTY HOORN 543.25 ZEER GOED
	ALPHA T.V. ALKMAAR 567.25 GOED
(Sporadisch)	L.T.L. LIMMEN 543.25 MATIG
	TRIAX ALKMAAR ?????? MATIG

Wegens groot aanbod alleen de verre stations, omdat al die lokale rapporten toch voor niemand interessant zijn. Ontvanger: Revox 9760 (door sleutelen) 0,35 uV/26 dB signaal ruis. Antennes: radio- 2 x 16 elements zelfbouw Yagi, 13 meter NAP. TV- Fuba c zonder antenneversterker (10 meter NAP).

J. SCHIPPER, POSTBUS 148, 1900 GD CASTRICUM.

Hopelijk is dit een aanzet tot meer echte DX-rapporten!

RIDENDOLF:					
04.03	08.28U.	ORKA	COEVEDEN	1622	32242 30
	08.35U.	BLACK BEAUTY	OOSTERWOLDE	1624	43343 40
	08.48U.	SPOETNIK	LENMER	1568	54455 52
	09.16U.	BLONDE KRAANDR.	SCHAGEN	1516	54455 59
	09.20U.	PALOMA	DIDAM	1572	53444 52
	09.57U.	BO7	BARNEVELD	1614	55555 62
	11.09U.	ALPENKRUIZER	NIJELANDE	1580	34454 38
	11.38U.	GELJE ROOS	OLDEBROEK	1613	54444 50
	11.42U.	DAKOTA	BARNEVELD	1613	54455 59
	11.51U.	MISSISSIPPI	NIJKERK	1614	54344 49
	11.53U.	TOM POES	HARDERWIJK	1635	44454 38
	13.04U.	ST. BERKELRODE	BERKELRODE	1624	23453 16
	13.07U.	INTERPOL	OLDENZAAL	1624	44444 39
	13.17U.	ZANDHAAS	EOE	1619	54455 61
	13.34U.	VRIJE VOGEL	NME, PEKELA	1618	54555 64
	15.00U.	ALBATROS	ZEEUMSE EIL.	1624	55555 100
	15.16U.	SOTO	KUINRE	1571	54454 50
05.03	22.15U.	PELIKAAN	LOCHEN	1621	54454 53
06.03	10.00U.	MULK	ELBURG	1622	23443 14
	16.04U.	RUIZHICHT	COEVEDEN	1621	43434 50
	18.08U.	BLAUME VINIK	DALFSEN	1620	54444 54
	18.12U.	KORENBLOEM	NIJELMEUSEN	1621	54434 49
	18.15U.	KRISTAL	NIJVERDAL	1619	55545 70
08.03	17.58U.	KAREL DOORMAN	RAALTE	1623	44434 45
	18.00U.	WELBEKEND	DOETINCHEM	1620	54444 52
	18.04U.	ZUIDERZEE	EIBERGEN	1615	54455 77
09.03	11.00U.	DELMARE	BELGIE	1322	55555 63
	11.41U.	SANTANA	EIBERGEN	1614	54344 51
	11.45U.	VRIJE AMATEUR	BUSSUM	1565	44354 39
	11.47U.	POSTDUIF	WEZEP	1568	34343 31
	11.50U.	GOLDEN WONDER	VOLLENHOVE	1568	54344 54
	18.02U.	DRUKSTROOMJAGER	DENEKAMP	1620	54434 59
10.03	08.57U.	CURACAO	OLDENZAAL	1620	53333 42
	23.15U.	HOUTBOER	VELLUME	1621	54434 53
	23.43U.	RODE PIRAAT	LELYSTAD	1620	43323 38
	23.48U.	FIETSBEL	LELYSTAD	1621	54434 53
	23.52U.	VALENCIA	VELUME	1622	53334 48
11.03	00.02U.	EGELANIER	STEENWIJK	1621	41121 24
12.03	17.10U.	NACHTZWERVER	OLDENZAAL	1621	34434 31
13.03	17.08U.	CONCORDIA	VRIJZENVEEN	1616	32242 23
	17.35U.	NORMAAL	RIDDERKERK	1610	53242 45
	21.10U.	DERBY	HOOGVEEN	1624	55555 80
20.03	25. PALOMA	NIJELMEUSEN	1615	44334 35	
21.03	OKLAHOMA	BOINE	1623	21342 15	
	NEPTUNUS	MEDDARLIK	1571	32253 20	

Ontvanger: Panasonic DR49. Ant. langdraad ca. 40 meter.

MUZIEKSTATIONS OP F.M. 3-METER:					
02.04	16.30U.	EUREKA (DX)	STEENBERGEN	107.24	25454
	16.48U.	AMDR	ROTTERDAM	106.83	14453
	17.02U.	ARCAN	MORTSEL (B)	106.53	13453
	17.10U.	SATURNUS	ADTHUIZEN	103.00	55555
	18.55U.	AVELON	RIDDERKERK	106.17	14454
	19.03U.	CENTRAAL	DEN HAAG	94.64	55555
	19.06U.	GORSICA	ROSENDAAL	107.68	24453
	19.08U.	RADIO '81	NUMANSDORP	104.40	43443
	20.50U.	LOKAAL	SCHIEDAM	98.20	55555
	21.05U.	INTERNATIONAAL	DEN HAAG	96.45	23354
	21.58U.	PALOMA	RIDDERKERK	91.58	44255
03.04	16.43U.	IJSBEER	HOEKSMAAARD	101.50	54444
	20.25U.	MI AMIGO	MAARTENDIJK	101.78	33353
	20.30U.	COUNTY BOYS	ST. PHILIPSISLAND	104.25	55555
07.04	14.57U.	S.I.R.O.	SCHIEDAM	90.27	32454
08.04	11.55U.	ZILVERMEEUW	BERGEN OP ZOOM	105.15	24554
	12.05U.	AKTIEF	ANTWERPEN (B)	106.00	23554
09.04	17.38U.	DELTA	ROSENDAAL	104.90	55555
10.04	20.36U.	ANDUSHKA	BERGEN OP ZOOM	106.70	23143
	21.32U.	EXPRESS	ANTWERPEN (B)	101.85	55555
	21.38U.	KLEIN OUIMPJE	HEYNINGEN	100.31	54454
	22.38U.	FLEZIER	ROTTERDAM	107.80	12242
	22.49U.	ALASKA	OUDEBOSCH	105.20	42242
	23.02U.	RADIO STAD	ANTWERPEN (B)	101.85	55555
11.04	13.07U.	BOEMERANG	ESSEN (B)	101.30	55555
	13.55U.	FLAMINGO	ROTTERDAM	105.24	44344
16.04	20.10U.	NOORDZEE	NUMANSDORP	104.48	55555
	20.25U.	BERMUDA	ROTTERDAM	105.24	32242
	22.40U.	DRIVE-INN	DEN HAAG	106.38	12142
	23.35U.	ELVIS INT.	ROTTERDAM	106.65	23342
17.04	23.22U.	GLAZEN STAAD	POELDIJK	89.53	23354
18.04	11.25U.	ATHLETICO	ROTTERDAM	105.42	42223
	11.43U.	VRIJE VOGEL	ROSENDAAL	105.16	55555
	20.02U.	PALERMO	ESSEN (B)	102.23	55555

Ontvanger: Panasonic DR49. Antenne: ground-plane met A.T.V. LUISTERAMATEUR SCHOLEKSTER, RIEN VAN DIJK, MOLENDIJK 79, OUDE TONGE.

MIDDENGOLFSTATIONS ONTVANGEN IN DE D.O.R.:

				METER:	
				180	45443
21.03	07.00U.	OLIFEMAN	WE ZEP	180	45443
24.03	00.30U.	DRUPSTONJAGER	B.R.O.	180	34434
	01.05U.	NOOITTOEDACHT	NIJEUWLEUSEN	180	34433 OSO
25.03	00.40U.	ALPENJAGER	VROOMSHOOP	180	14431
	01.20U.	ATHLETICO	NOORD-HOLLAND	180	24432 OSO
05.04	08.20U.	SANTANA	BEILEN	180	35433 OSO
	08.25U.	IRENE	VELUNE	180	35433 OSO
	19.00U.	DERBY	HOOGVEEEN	180	34433
07.04	01.10U.	SPANNINGZOEKER	HOOGVEEEN	180	44434 OSO
	02.45U.	COMBOY JIMMY	ZUIDERDEK	180	34433 OSO
08.04	08.55U.	CURACAO	OLDENZAAL	180	35443 OSO
	09.00U.	ZWARTE PETRA	?	180	35443 OSO
10.04	08.35U.	HOUTBOER	OLDEBRDEK	180	35533 OSO
21.04	03.25U.	DAYTONA	HOOGVEEEN	180	35433 OSO
	03.30U.	EPPOLINO	EMMELOORD	180	24432 OSO
22.04	01.30U.	VL. HOLLANDER	WESTERBORK	180	34433 OSO
	01.50U.	OCEAN	B.R.O.	180	34433 OSO
	23.00U.	COMBOY HENKIE	NIJEUWLEUSEN	180	44434
23.04	00.15U.	CONCORDIA	VRIEZENVEEN	180	32432 OSO

Ik zoek de adressen van de volgende amateurs. Wie kan me helpen?
 Atletico, Eppolino, Zwarte Petra, Irene en Ocean.
 PETER SCHEU, WALTER-KOHNSTRASSE 11, (DR-1300) EBERSWALDE-FINOW 1.

13.04	23.00U.	E.N.T.	AKKURUM	101,5	45554	95
14.04	01.50U.	CALIMERO	ZWARTEBROEK	103,0	24233	40
	01.50U.	LIDUS	NIJEUWHORNE	100,2	34454	70
	01.50U.	HENKIE	WESTERHAAR	105,0	24343	40
16.04	23.20U.	PANTEKZAAIER	HOOGVEEEN	105,0	44554	80
19.04	11.00U.	DELTA	ASSEN	100,6	55555	100
20.04	01.50U.	KIP	LEELUWARDEN	105,5	45554	80
	11.30U.	ALBATROS	BEILEN	104,0	45554	95
	16.50U.	BOSUIL	EDE Gld.	102,0	35423	60
	23.30U.	KLEINE PIRAAT	HULSHORST	101,8	45434	85
21.04	01.30U.	JUPITER	DOETINCHEM	103,2	33343	50
	01.30U.	EDELWEISS	LINTEREN	101,5	45554	85
	01.30U.	TROPICAL	TIEL	101,3	33443	70
	01.30U.	ANTARCTICA	ZUIDLAREN	104,8	45555	95
	02.00U.	AMAZONE	CULEMBORG	101,5	24343	40
	02.00U.	BELAMIE	RICERTA	103,1	45554	90
	02.00U.	PIONEER	ROTTERDIAM	100,2	45344	75
	02.00U.	DR. SLEIJPER	NIJKERK	101,8	45444	75
	02.00U.	ONBEKENE	HOOGSTRATEN (B)	104,3	35444	50
23.04	19.00U.	SUPERMUG	HOOGVEEEN	104,1	35454	50
25.04	01.30U.	V.R.F.	OSS	105,9	35354	50
	01.30U.	OLYMPUS	SITTARD	105,0	24343	40
	01.30U.	CAROLINE	BAFLO	103,0	45554	95
	01.30U.	BAROMETER	ANDIJK	105,2	34454	70
	22.00U.	RAMONA	WARFFUM	103,0	44544	90
	22.00U.	ETAMIND (?)	N.O.POLDER	101,1	33444	80
	23.30U.	R.O.R.	EGMOND	105,1	34233	50
26.04	02.20U.	ATHLETICO	CULEMBORG	104,6	35344	60
	02.30U.	FL. DUTCHMAN	ZWARTSLUIS	102,0	45555	90
	02.30U.	A.R.Z.	ETTEN-LEUR	104,4	25343	40
28.04	18.30U.	SNAVELMAN	SCHIPBORG	102,7	55555	100

Ontvanger: Philips 702. FM-Ant.: 7 elements Stolle roteerbaar op 11 meter hoogte (20 m. boven NAP). MG-Ant.: waslijndraad 20 meter op 5 meter hoogte. Alles zonder A.T.V.
 Voor reacties of bevestiging schrijven naar:

RADIO ONTVANG STATION VRIES 1, POSTBUS 13, 9480 AA VRIES Drenthe, (100% retour).

KORTE GOLF

T.IJD = G.M.T.

18.02	10.00H.	RADIO VICTORIA	DUITSLAND	7295	34444
	10.30H.	EASTCOAST C.R.	U.K.	6226	35233
	11.50H.	TIME	ITALIE	7105	23322
	12.10H.	DUBLIN RADIO	IERLAND	6910	22212
19.02	00.40H.	VOIDE OF PEACE	INT. WAT. ISRAEL	6238	34222
	08.40H.	VICTORIA	SCHOTLAND	7295	35333
	09.10H.	DELMARE	BELGIE	6207	35444
	11.00H.	F.R.S.-H.	NEDERLAND	6207	35444
	09.30H.	SATELLITE B.C.	U.K. (via ECC)	6226	25322
	10.00H.	RADIO FREEDOM	SCHOTLAND	6250	35333
	10.10H.	DUBLIN RADIO	IERLAND	6910	23222
	10.15H.	APOLLO	U.K.	7325	45444
	10.20H.	APOLLO	U.K.	7330	45444
	10.30H.	SPECTRUM WORLD	U.K.	6270	32233
	10.45H.	WESTSIDE RADIO	IERLAND	6280	24222
	10.55H.	SPOLETO INT.	ITALIE	7140	13212
	11.00H.	U.K. RADIO INT.	U.K.	7350	23422
	11.25H.	KRYPTON RADIO	U.K.	6265	43333
	11.45H.	RADIO EUROPA	ITALIE	9428	12111
	12.25H.	RADIO MI AMIGO	IERLAND	6285	23333
	13.00H.	W.M.R.	SCHOTLAND	6275	34333
	13.12H.	W.M.R.	SCHOTLAND	6285	24233
25.02	09.10H.	BRIGITTE	BELGIE	6231	12111
	10.00H.	E.C.C.R.	U.K.	11585	44344
	10.30H.	VICTORIA	DUITSLAND	7295	25333
	13.30H.	DELMARE	BELGIE	6206	44444
26.02	09.00H.	VICTORIA	DUITSLAND	7295	35323
	09.10H.	RADIO TIME	ITALIE	7105	32333
	09.20H.	DUBLIN RADIO	IERLAND	6910	13232
	09.30H.	EUROPA INT.	ITALIE	9428	11111
	09.35H.	SPECTR. WORLD	U.K.	7710	33333
	09.40H.	EAST COAST R.	U.K.	6210	33233
	09.50H.	DELMARE	BELGIE	6207	45444
	10.05H.	BRITAIN R. INT.	U.K.	6225	35233
	10.15H.	J.F.M. (via Krypton)	U.K.	7710	32333
	10.30H.	ATLANTA RADIO	U.K.	6240	55455
	10.40H.	WESTSIDE RADIO	IERLAND	6270	34323
	11.15H.	KRYPTON RADIO	U.K.	7710	32222
	12.20H.	BATIDA RADIO	DUITSLAND	7365	14232
	12.30H.	RADIO WAVES	FRANKRIJK	6275	24233
	12.35H.	KRYPTON RADIO	U.K.	6262	34444
03.03	09.10H.	E.C.C.R.	U.K. (Raiderd)	6226	44344
	11.00H.	VICTORIA	DUITSLAND	7295	45333
04.03	08.15H.	VICTORIA	DUITSLAND	7295	45333
	08.30H.	DELMARE	BELGIE	6207	45433
	08.40H.	K.B.C.	NEDERLAND	6207	45434
	10.30H.	RASTAFARI	NEDERLAND	6207	45444
	09.55H.	FREEDOM	SCHOTLAND	6230	34333
	10.05H.	J.F.M.	U.K.	7710	25222
	10.10H.	MARABU	?	6275	22222
	10.30H.	WESTSIDE	IERLAND	6278	34222
	10.45H.	WAVES INT.	FRANKRIJK	6275	15322
	11.10H.	SUNSHINE U.K.	Relais W.M.R.	6275	34232
	11.35H.	EUROPE INT.	ITALIE	9428	12211
	12.00H.	KRYPTON	U.K.	7710	22222
	12.00H.	KRYPTON	U.K.	6263	34333
	13.00H.	WAVES INT.	FRANKRIJK	6275	24222
	13.35H.	MILANO INT.	ITALIE	7295	45444
11.03	08.52H.	SPECTRUM	U.K.	6263	34333
	08.57H.	SPECTRUM	U.K.	6270	35222
	09.00H.	VICTORIA	DUITSLAND	7295	35333
	09.15H.	WORLD MUSIC R.	NEDERLAND	6910	34243
	09.26H.	E.S.T.	U.K.	6275	24333
	09.40H.	DELMARE	BELGIE	6206	34233
	09.55H.	SUDWEST RADIO	DUITSLAND	6235	44444

LUISTERSTATION VICTORIA, POSTBUS 19037, 3501 DA UTRECHT.

SOUND PRODUCTIONS ROTTERDAM

S.P.R. levert elke maand de nieuwe top40; groot, in 2 maal 090 & Pl. 35.- (50 & 60 singles), of klein (geassembleerd), 1 maal 090 & Pl. 18.- (25 & 30 singles). Ook op band. BASF of MAXELL; BASF van Pl. 45.- bijde-lijk voor Pl. 35.-; MAXELL van Pl. 60.- voor Pl. 50.-. Verzend elke maand Middelmeer 750. Europa-lijst voor elke drie maanden. Cadeau of band porto en suskelelijst. Info-pakket met nog over aanbiedingen & Pl. 1.- portogebede, postbus 24122-5001 AT Rotterdam of tel. 010-443299 / 010-540409. Betalingen: rembours of bank spaarbil; porto voor elke keer rembours niet. Verneemd bij betaling: S.P.R.-bank Rotterdam, 44.00.18.245. In elke S.P.R. Post-bus 24122-5001-AT Rotterdam. Of op 010-443299. 400000 van ANWB-Lab. Rotterdam; bij bestellingen vermelden in elke S.P.R. nr. 443299. Nieuw-lijst: PCX (digitaal) opgenomen volgens VRS-Systeem.

APOLLO

Ook dit station kent al maandenlang problemen. Zenders die niet werken. Als dat is opgelost blijkt de studio van Dave Scott dermate verouderd, dat er geen behoorlijk programma meer te maken is. En nu al deze problemen zijn opgelost komt het station plotseling zonder lokatie te zitten. Ook Radio Apollo International zond uit vanuit een bos. Het was een erg still bos, waar je nimmer iemand zag. Het enige probleem voor Dave Scott was de eenzaamheid in de winter, in de zomer was hij daar niet eenzaam want dan werd hij opgevreten door de vliegen en muggen. Het bos is nu niet zo still meer; steeds meer mensen besluiten om daar de hond eens een keertje stevig te laten rennen en Dave werd er ook bijna een keer door een paard met een dame op de rug onderstaven gelopen.

Er wordt dus uitgekeken naar een nieuwe lokatie. Die schijnt echter niet zo gemakkelijk te vinden te zijn. Er zijn wel wat plekje's, maar daar zit Dave ook niet helemaal veilig. Dus dat is momenteel probleem nummer 1.

Dan is er ook nog de frequentie: Radio Apollo zond in het verleden altijd uit rond de 7330 kHz. maar dat bleek niet zo'n eclatant succes te zijn. De ontvangst in Europa bleek meestal erg goed, maar in het thuisland Engeland werd het signaal matig of zelfs in het geheel niet gehoord en dat is nu niet bepaald de bedoeling. Er werden dus weer andere maatregelen genomen en zo was de laatste uitzending van het station te beluisteren via 6238 kHz. in de 48 mb. De resultaten van deze uitzending waren wat betreft de U.K. wel een stuk bevredigender, maar in Europa was de ontvangst nu weer minder. In de toekomst kan Radio Apollo in de 48 mb. beluisterd worden, maar soms ook in de 41 mb. Dat ligt er maar aan. Men is in ieder geval wel van plan om met de internationale uitzendingen door te gaan. Het succes van deze uitzendingen is zeer bevredigend. Daarnaast zal het Apollo Relay Network weer enigzins herleven. Er zullen dan ook in de toekomst programma's te beluisteren zijn van verscheidene Amerikaanse stations en tevens zullen er weer programma's van Radio Enterprise -The Voice of the Netherlands- ten gehore gebracht worden.

De programma's van Radio Apollo zullen naar alle waarschijnlijkheid ook in de U.S.A. uitgezonden worden. Enkele maanden terug was Dave Scott vroeg op om eens te proberen om vanuit de U.K. de andere kant van de oceaan te bereiken. Hij had daar blijkbaar niet zo'n gunstig moment voor uitgekozen, want er kwam geen enkele respons binnen vanuit de U.S.A. Nu is dit weer een pech, waar wel overhaan te komen is.

RADIO APOLLO, c/o POSTFACH 700 825, BREMEN, W-DUISTLAND.

KRYPTON INT.

Dit Engelse station bestaat inmiddels vijf jaar. En die vijf jaar zijn prima verlopen. Geen invallen van de G.P.O. en geen noemenswaardige verhuizingen wat frequentie betreft. De vijfde verjaardag ging echter de mist in, want de medewerkers zijn een beetje moe. Het station is ledere zaterdag van 10.00 tot 12.00 uur in de ether met vrij goede programma's, maar de respons van de luisteraars is abominabel slecht. Er komt nauwelijks post binnen. Dat bevreemdt de mensen van het station, maar helemaal verwonderlijk is dat niet. Een DX'er gaat niet ledere zondag naar hetzelfde station zitten luisteren en luistert zeker niet ledere week. Radio Krypton komt echter wel weer terug. Men blijft op 6263 kHz. gewoon uitzenden, maar de andere frequentie -7710 kHz.- krijgt voorlopig rust, want men loopt extra risico door ook in de 39 mb. uit te zenden, terwijl de reacties uitblijven. Men heeft nog wel een adres in de U.K.:

134 EASTWORTH ROAD, CHERTSEY, SURREY, KT16 8DT, ENGLAND.

MUSIC RADIO HOLLAND

Dit station heeft de afgelopen maanden enkele keren getest. Er waren wat problemen met de zender maar die schijnen nu opgelost te zijn. Het station testte o.a. op 7325 kHz. maar nu blijkt men op 7365 kHz. uit te zenden met een redelijk resultaat. Naast de eigen programma's worden ook door dit station programma's van een ander station uitgezonden. Het betreft hier de programma's van Radio C.L.C.C. een station, dat zich ook via Delmare laat horen. Music Radio Holland zal elke tweede zondag van de maand te beluisteren zijn op eerder genoemde frequentie. Het adres van M.R.H. is: RUMMESEWEG 151, 9661 AE ALTEVEER, NEDERLAND.

SOUVEREIGN OOK OP SW ?

Het voormalige middengolfstation Radio Sovereign heeft loodje geleegd. In de U.K. waar het station in London uit zond was uitzenden min of meer onmogelijk geworden. John Kenn was de stuwende kracht achter het station en hij had z daar o.a. verzekerd van de hulp van Crispian St.John. Het station moest zwijgen en Crispian mocht weer bij Carol aan de slag als nieuwslezer, maar dan wel onder een andere naam, Jay Jackson.

John Kenning heeft na de Londense periode gepoogd het station nieuw leven in te blazen. Daar is hij in den beginne totaal niet in geslaagd. Hij wilde eerst verder vanaf z maar had niet genoeg geld om zendtijd te huren. Toen mogelijkheden voor deze manier te beperkt bleken, besloot John om het station dan maar onder die naam opnieuw op te zetten in Itale, want daar zou het wel gemakkelijker gaan. Buiten dat zou zijn station een mooie tegenhanger kunnen worden van het alom bekende Radio Nova. Inmiddels draait Radio Sovereign wel in Itale, maar van een tegenhanger van Radio Nova is absoluut geen sprake. Nova zendt op het gebied niet uit. Het geld was daar op en de boel is gesloten en nu heeft men het station voor ruim twee en een halve ton te koop aangeboden. Sovereign zal het misschien wel kunnen maken. John werkt er keihard voor en geruchten gaan dat tw ex-Caroline deejays inmiddels naar Itale gereisd zijn voor het station te gaan werken. Het zijn Tony Whale, Australier, die geen vergunning meer had om in de U.K. te blijven en Grant Benson, die na zijn periode voor Radio Caroline al met plannen rondliep om weer eens naar h Zuiden te gaan. Grant is wel bekend in Itale, want h werkte er geruime tijd voor Radio Nova. Volgens insiders v men in de toekomst ook gaan proberen om Radio Sovereign v de korte golf over heel Europa uit te laten stralen. Daarvoor wordt gedacht aan een plekje in de 41 mb. of eenje in de 42 mb. Kapitaalkrachtig zal men er wel voor moeten zijn. Wat meer een en ander gerealiseerd zal worden is nog niet bekend, maar er werd medegedeeld, dat de plannen bestaan i dat men er echt wel serieuze mee bezig is. Is er misschien nog iemand, die een bod op Radio Nova wil doen?

EASTCOAST INT.

Dit is een van de vele Ierse stations, Coast nummer zoveel want veel stations hebben dit woord in hun naam. Eastcoast Radio International heeft het een beetje moeilijk. Ze kunnen zichzelf niet zo best verstaanbaar maken. Het ligt wel aan de mensen achter het station zelf. Zij kozen immers voor een hoogatomwaarschijnlijke frequentie. Eastcoast Int. zendt namelijk uit op 6210 kHz. in de 48 mb. en dat was nog niet een keer een echt succes. Men heeft daarom besloten om maar een andere frequentie te zoeken en vervolgens zakte men iets af. Er werd toen uitgezonden op 6208 kHz. en dat is natuurlijk helemaal erg stom, want daar zendt o.a. Delmare met eer gignat van een signaal. Daarbij komt nog dat Trans World Radio op gezette tijden ook deze frequentie benut en dan is het echt niet meer om aan te horen. Eastcoast Int. is dus duidelijk op de verkeerde weg. Het station zou beter iets hoger in de band kunnen gaan zitten of zelfs een andere band opzoeken. De beste ontvangst van dit station is nog altijd bij zonder vroeg in de morgen, maar wie is er dan zijn bed al uit ?

EASTCOAST RADIO INTERNATIONAL, 24 JOYCE ROAD, DRUMONDRA, DUBLIN 9, IRELAND.

NOLAN INT.

Ook dit is een Nederlandse station, maar dat weet iedereen natuurlijk wel. Het station bestaat al vele jaren. Een vervelend aspect van het zenden is echter, dat het niet mag en dat de politie gerust even op bezoek komt om e.o.a. op te eisen. Bij Radio Nolan gebeurde dat al verschillende malen in het verleden en daarom besloot men het station maar op te heffen. Nou is ophaffen een groot woord, want Radio Nolan keerde af en toe nog wel eens terug in de ether, althoewel er geen vaste uitzenddata meer zijn. Op 11 maart was het weer eens zover: Radio Nolan International was even terug in de lucht. Nu had men weer iets nieuws bedacht, want de techniek ontwikkelt zich ook nog altijd en Nolan groeit mee. Het station werkte voor deze gelegenheid met een home-computer en de identiteit van het station was alleen te raden als men morse beheerste. We zijn benieuwd hoeveel mensen er op deze uitzending gereageerd hebben.

RADIO NOLAN INTERNATIONAL, POSTBUS 11, 9540 AA VLAGTWEDDE.

LUISTERSTATION VICTORIA, POSTBUS 19037, 3501 DA UTRECHT.

DE E.E. JINGLEMACHINE

Drie weken geleden ging ik tot de aanschaf over van twee van deze apparaten. Voorheen draaide ik mijn jingles met een cassetterecorder waarin de jingles middels een schroevendraaier werden scherp gezet en vervolgens met de pauze-knop werden gestart; gevolg: dropouts op de cassette, waardoor de jingles geregeld opnieuw op de cassette gezet moesten worden.

Ook heb ik nog met de zogenaamde nulcassettes gewerkt. De bezwaren hiervan mogen bij d.j.'s bekend worden verondersteld.

Voornoemde problemen kleven niet aan de EE-jinglemachines. De machine is namelijk uitgerust met een cue-systeem; daarover straks meer.

Laat ik beginnen met te vertellen dat je bij aankoop (Fl.325,00) een stereocassette in je handen gedrukt krijgt (SHARP RT-100) met daarbij een kastje waarop 2 knopjes zitten. Met een van deze knopjes kan je de recorder in de stand "jinglemachine" zetten. In de andere stand blijft de machine de gewone stereo cassetterecorder. (Dubbele functie dus....).

Dus afgezien van 2 STEREO jinglemachines koop je ook nog 2 cassetterecorders, wat het allemaal natuurlijk aantrekkelijk maakt.

Hoe werkt de machine?

De bediening is betrekkelijk eenvoudig wat een voordeel is. Wat de electronica betreft is er een print in de recorder bij gemonteerd. Hoe het precies in elkaar steekt is moeilijk uit te leggen, maar als middelbaar electronicus vond ik het zeer slim (uit)gevonden, en het zag er verzorgd en betrouwbaar uit. Het bijgevoegde circuit heeft geen invloed op de geluidskwaliteit; die heeft alleen de bediener van het apparaat.

Het opnemen van de jingles geschiedt als volgt. Men zet de machine in de stand "jinglemachine" en neemt de eerste jingle op. Als deze jingle afgelopen is stopt de machine vanzelf en staat gelijk goed voor de volgende opname. Zo neemt men zijn hele pakket op en vanaf dat moment kan men met behulp van de teller iedere jingle perfect cueen.

Een jinglepakket moet wel waanzinnig groot zijn wil men niet iedere gewenste jingle binnen luttele seconden uit de EE krijgen. Dat van Hofstad Den Haag (daar maak ik programma's voor) is in ieder geval niet groot genoeg daarvoor. De directie heeft zelfs iets gezegd over teveel jingles.

Ik heb thuis dus twee cassettes waarop het volledige pakket staat.

Dat is opvallend want bij andere systemen als de EE (bijvoorbeeld die met cards) heeft men meestal ruimte te kort om alle doosjes te kunnen herbergen. De rotzooi in de studio zal dus zeker niet door de EE worden veroorzaakt!

Als enig nadeel van de EE zie ik dat er iets meer concentratie voor de bediening van de d. j. gevraagd wordt in vergelijking met andere tot op heden bekende systemen.

De grote voordelen vind ik de waanzinnig lage prijs, de betrouwbaarheid, veel jingles op weinig cassettes en de snelheid waarmee je nieuwe jingles even in het systeem opneemt. Bovendien schijnen er mogelijkheden voor een muting te zijn.

Laat ik ook even zeggen dat de geluidskwaliteit vaak beter is als die van jinglesmachines van Fl.1200,- en meer. Al met al een klasse apparaat dat veel kan betekenen voor de muziek piraten en dat zeker zal gaan doen mijns inziens.

Tot zover mijn produktreview. Afsluitend wil ik zeggen dat in het November nummer van het FRM terug te vinden is waar de EE te koop is of misschien dat de redactie nog wel even iets onder dit artikel wil plaatsen.

Mocht mijn productreview enthousiast worden ontvangen dan zal ik een volgende schrijven over een nieuw soort limiter, waarin gebruik wordt gemaakt van optische koppelingen.

Met vriendelijke groeten, Olaf Olafsen.

Redactie: Ons enthousiasme zou geen grenzen kennen als de producenten van de EE jinglemachines hun advertentie eens zouden betalen.

Uitspraak Hoge Raad inzake inbeslagname van het zendschip "Magda Maria"

HOGE RAAD (strafkamer)

Nr 49

Beklag tegen inbeslagname van het zendschip *Magda Maria* met alle daar aanwezige zendinrichtingen.

Bij beschikking van 27 nov. 1981 heeft de Rb. 's-Gravenhage het beklag gegrond verklaard voorzover gericht tegen inbeslagname van het schip, ongegrond voorzover gericht tegen de inbeslagname van de op het schip aanwezige zendinrichtingen. Het cassatieberoep betreft de even genoemde ongegrondverklaring. Het eerste middel dat klaagt over schending van onder meer de art. 6 en 22 Verdrag inzake de Volle Zee (Geneve, 29 april 1958, Trb. 1959, 124), doordien de Rb. heeft bedist dat het volkenrecht toeliet dat Nederlandse opsporingsambtenaren zich op 1 aug. 1981 aan boord begaven van het op volle zee, onder Panamase vlag, varende schip *Magda Maria*, en de aldaar aan boord aanwezige zendinstallatie in beslag namen, wordt gegrond verklaard.

Beschikking van 24 jan. 1984 (nr 1277) gewezen na concl. A-G Lijten tot vernietiging van de bestreden beschikking en vernietiging. Adv. Mr. A.M.M. Ono.

HR (omtrent het eerste middel)

In cassatie moet worden uitgegaan van het navolgende:

Op 1 aug. 1981 bevond het schip *Magda Maria* zich in de Noordzee buiten de Nederlandse territoriale driemijls-zone, op volle zee, ter hoogte van Noordwijk. Luchtfoto's wezen uit dat op het achterschip van de *Magda Maria* als thuishaven was vermeld Panama. Door de Radio Controle Dienst werd medegedeeld dat

aan boord van dit schip een zendmast was waargenomen en dat vanaf dit schip een muziekprogramma werd uitgezonden op een frequentie van 1107 Khz. Op grond van het vermoeden dat een of meer Nederlanders zich aan boord van dit schip schuldig maakten aan overtreding van een der verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid van art. 3 septies Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Stb. nr 7) zijn vervolgens, op volle zee, door de Rijkspolitie het schip *Magda Maria* en de aan boord van dit schip aangetroffen zendinrichting in beslag genomen onder J. P. Th. M. wonende te Noordwijk, die toen aan boord de leiding had, waarna het schip met toebehoren is overgebracht naar de haven van Amsterdam. Tegen M. is een gerechtelijk vooronderzoek ingesteld ter zake van overtreding van de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Stb. nr 7).

Voor de beoordeling van het middel is voorts het volgende van belang:

a. Op grond van art. 6 eerste lid van het te dezen toepasselijke Geneefse Verdrag inzake de volle zee van 29 april 1958, Trb. 1959, 124, is een schip op volle zee onderworpen aan de uitsluitende rechtsmacht van de staat onder wiens vlag het vaart behalve in bijzondere gevallen waarin uitdrukkelijk is voorzien in internationale verdragen of in de artikelen van het zojuist vermelde verdrag.

b. In verband met de uit de voor Nederland op 24 jan. 1974 in werking getreden Europese Overeenkomst ter voorkoming van radio-omroep- of televisie-uitzendingen door stations buiten nationaal gebied voortvloeiende verplichtingen is bij Wet van 23 jan. 1974, Stb. nr 25, de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Stb. nr 7) gewijzigd. Dienengevolge is op grond van het vierde lid van art. 20 van laatstgenoemde wet de Nederlandse strafwet toepasselijk op de Nederlander die zich aan boord van een zich buiten elk nationaal gebied bevindend vaartuig, luchtvaartuig of ander drijvend dan wel door de lucht gedragen voorwerp schuldig maakt aan een der in het eerste lid aangegeven en onder c en het derde lid aangegeven en onder e van dat artikel strafbaar gestelde feiten.

c. In de MvA tot het wetsontwerp II 374, dat heeft geleid tot voorenvermelde wijziging in de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Stb. nr 7) op p. 61 k., is van rechtszijkte het volgende opgemerkt:

"De Nederlandse wet voorziet niet, ook niet wanneer wetsontwerp II 374 kracht van wet zal hebben gekregen, in de mogelijkheid van een feitelijk optreden op volle zee tegen of aan boord van een drijvend zendstation onder de rechtsmacht van een andere staat teneinde omroepuitzendingen tegen te gaan";

d. Ingevolge het derde lid van art. 539a in titel Vla — handelend over strafverdering buiten het rechtsgebied van een Rb. — van het vierde boek Sv. gelezen in verband met het bepaalde in het eerste lid van art. 539a en het eerste lid van art. 539a van dat wetboek zijn opsporingsambtenaren buiten Nederland bevoegd tot inbeslagname van daartoe vatbare voorwerpen en behoven zij te allen tijde toegang tot alle plaatsen waarvan naar hun redelijk oordeel de betreding nodig is voor de vervulling van hun taak, voorzover het volkenrecht dit toelaat.

Het middel stelt aan de orde de ook in feitelijke instantie opgeworpen klacht, dat het volkenrecht de betreding op volle zee van het schip *Magda Maria* en de inbeslagname van de aan boord van het schip aanwezige zendinstallaties door Nederlandse politie-ambtenaren niet toeliet. Daarbij gaat het middel ervan uit dat de *Magda Maria* ten tijde van de betreding en inbeslagname voer onder Panamase vlag (en, naar kennelijk wordt bedoeld, terecht onder die vlag voer), zulks in overeenstemming met wat klaagster in feitelijke instantie heeft gesteld. Blijkens zijn in het p.-v. van onderzoek in raadkamer van de Rb. ingelaste conclusie heeft de OvJ aangevoerd dat op 1 aug. 1981 niet vaststond dat de *Magda Maria* onder Panamase vlag voer en dat, indien dit al het geval mocht zijn geweest, het de vraag is of zij dit terecht deed en of niet achteraf de verkrijging van de Panamase nationaliteit als nooit geschied moet worden beschouwd. De Rb. heeft bij de beantwoording van de gestelde vraag in het midden gelaten of de *Magda Maria* ten tijde van de betreding en inbeslagname — terecht — onder Panamase vlag voer. Dit brengt mede dat van dit laatste in cassatie veronderstellende wijze moet worden uitgegaan in die zin, dat onderzocht moet worden of de beslissing waartoe de Rb. is gekomen ook juist is voor het geval de *Magda Maria* ten tijde voormeld (terecht) onder Panamase vlag voer.

In r.o. 9c is de Rb. terecht van oordeel dat naar geldend volkenrecht de bevoegdheid om op te treden tegen een in volle zee buiten iedere territoriale zee varende schip in beginsel uitsluitend bij de vlaggestaat van dat schip berust. In r.o. 9d ligt voorts de juiste opvatting besloten dat op dit beginsel geen uitzondering wordt gemaakt in enig in werking getreden internationaal verdrag waaraan Nederlandse politieambtenaren de bevoegdheid kunnen ontleenen om in volle zee tot aanhouding en inbeslagname van een onder Panamase vlag varende schip met zendinrichtingen over te gaan. Niettemin is de Rb. van oordeel dat geldend volkenrecht toeliet, dat Nederlandse politieambtenaren ter aanhouding van Nederlandse verdachten het schip *Magda Maria* in volle zee hebben betreden en de op het schip aanwezige zendinrichtingen in beslag genomen hebben, voorts dat inbeslagname van het schip wettig was, maar overbrenging van het schip naar een Nederlandse haven ter verdere uitvoering van de inbeslagname van de zendinrichtingen volkenrechtelijk wel toelaatbaar was.

De Rb. baseert haar oordeel op de navolgende gronden:

a. Zij acht een volkenrechtelijk precedent aanwezig in het optreden door Deense autoriteiten in 1962 tegen het buiten Deense territoriale wateren gelegen zendschip *Lucky Star*, dat door deze autoriteiten is betreden en opgebracht naar de haven van Kopenhagen. Daarbij gaat de Rb. ervan uit dat de *Lucky Star* waarschijnlijk zonder nationaliteit was; b. Tijdens de Derde Zeerechtsconferentie van de VN is een ontwerp voor een nieuw Verdrag inzake het recht van de zee opgesteld. Door een aantal landen is in 1974 een — in r.o. 9g weergegeven — ontwerp-bepaling voor dat toekomstige

verdrag voorgesteld. Volgens die bepaling wordt bevoegdheid gegeven tot aanhouding van ieder schip dat in volle zee betrokken is bij in die bepaling nader omschreven "unauthorized broadcasting" en tot inbeslagneming van zend-richtingen op zodanig schip aan onder meer de staat wiens nationaliteit degene heeft die betrokken is bij dergelijk "unauthorized broadcasting". Deze bepaling is volgens de Rb. op kleine veranderingen na steeds ongewijzigd gebleven. Zij leidt uit de ter conferentie gevolgde op 'consensus' tussen de aan de conferentie deelnemende staten gerichte werkwijze in het algemeen, in het bijzonder met betrekking tot vorenbedoelde bepaling, af dat omtrent de noodzaak van die bepaling op 1 aug. 1981 onder een grote meerderheid van de zeevarende landen algehele overeenstemming bestond, overeenstemming die naar het inzicht van de opstellers van bepalingen als deze ook tevoren reeds bestond.:

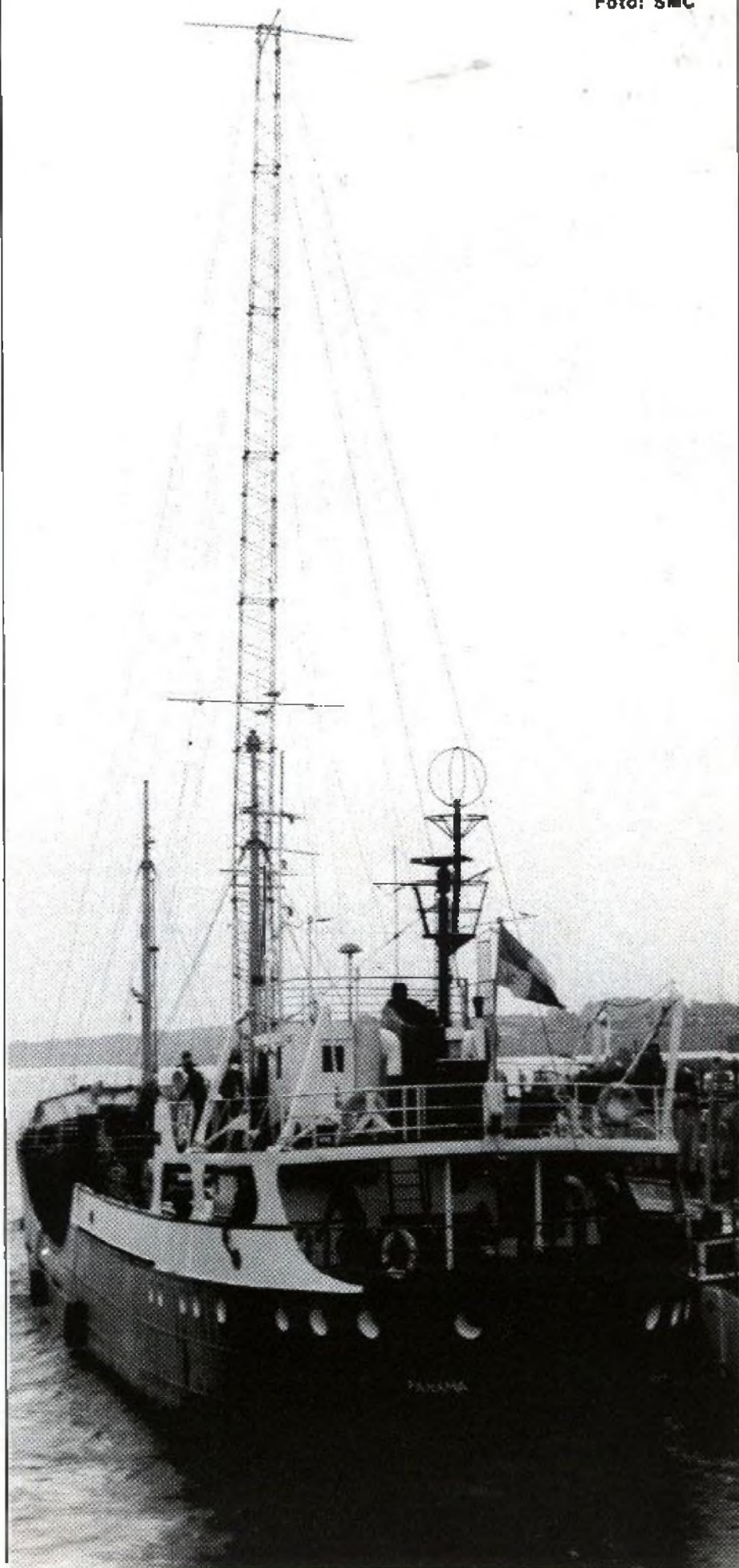
c. Op grond van de hiervoor onder (b) weergegeven gang van zaken - de Rb. spreekt in r.o. 9h van een statenpraktijk tijdens een internationale conferentie, die voldoet aan de in r.o. 9e sub A en B omschreven eisen -, beschouwd in verband met het onder a genoemde precedent,

komt de Rb. tot de slotsom dat de in r.o. 9g weergegeven bepaling, in het bijzonder het vierde lid daarvan, op 1 aug. 1981 reeds deel uitmaakte van geldend volkenrecht, en wel gewoonterecht.

Ingevolge art. 6 eerste lid Verdrag inzake de volle zee luidt de regel dat een schip op volle zee onderworpen is aan de uitsluitende rechtsmacht van de staat onder wiens vlag het vaart slechts uitzondering "dans les cas exceptionnels expressément prévus par les traités internationaux ou par les présents articles", zodat alleen een bepaling uit het evenvermelde of een ander geldend internationaal verdrag de regel van art. 6 eerste lid, opzij kan zetten. Een bepaling uit een ontwerp-verdrag, waaraan de Rb. overigens op onjuiste gronden - de op voltooiing van een ontwerp-verdrag gerichte "consensus" van de aan een internationale conferentie deelnemende staten, beschouwd in verband met de aanhouding en opbrenging van een schip in volle zee in 1962 door Deense autoriteiten, welk schip volgens de Rb. mogelijk geen nationaliteit bezat - het karakter van geldend volkenrecht heeft toegekend, kan mitsdien niet worden gerangschikt onder "les cas exceptionnels" als hiervoren omschreven.

Uit het vorenoverwogene volgt dat het oordeel van de Rb. dat het op grond van geldend volkenrecht toelaatbaar was dat Nederlandse opsporingsambtenaren in volle zee de 'Magda Maria' hebben betreden en op dat schip de aldaar aanwezige zend-richtingen in beslag genomen hebben, niet juist is indien de 'Magda Maria' te dien tijde (terecht) onder Panamese vlag voer. De Rb. heeft derhalve ten onrechte in het midden gelaten of de 'Magda Maria' ten tijde van voormelde betreding en inbeslagneming onder Panamese vlag voer en zo ja of het schip deze vlag terecht voerde. Het middel is dus gegrond.

Volgt vernietiging en verwijzing.

Radio Caroline vindt gehoor in Nederland

Een half miljoen Nederlanders van 15 jaar en ouder luistert minstens een keer per week naar de zeepiraat Radio Caroline, die sinds augustus weer terug is in de ether. Een vijfde deel van hen stemt bijna iedere dag af op deze zender. Nog eens een half miljoen mensen luistert er af en toe naar. Overigens wist ruim de helft van de ondervraagden niet dat Radio Caroline weer actief is.

Dit blijkt uit een onderzoek van de afdeling Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS naar de beluistering van land- en zeepiraten.

Een derde deel van degenen die regelmatig naar Caroline luisteren geeft de voorkeur aan de piraat boven Hilversum 3. Als reden hiervoor wordt een betere muziekkens en rustiger benadering van de discjockeys genoemd. Hilversum 3 trekt per week ongeveer 9 miljoen luisteraars.

Binnenkort geeft de NOS een rapport uit met daarin de eerste gedetailleerde luistergegevens met betrekking tot landradiopiraten.

(Lit: "Adformatie")

ONTVANGSTPROBLEMEN

Hier een brief van een Radio CAROLINE freak uit Friesland. Ik ben sinds de opening op 20 augustus 1983 een trouwe luisteraar van dit station. Het heeft wel wat lang geduurd na die zinkpartij van de "Mi Amigo", maar nu toch weer muziek vanaf de Noordzee. Verder nog mijn complimenten voor jullie kleurrijke blad.

Ik luister elke dag naar Caroline omdat ik de programma's nu steengoed vind, beter dan dat Hilversumse gezeik. Maar nu zit ik met een probleem, dat jullie misschien op kunnen lossen. Het zit namelijk zo: de ontvangst is er hier de laatste weken niet beter op geworden, integendeel. Overdag is het erg goed, maar 's avonds om een uur of 6 wordt het slechter en slechter omdat precies onder het Carolinesignaal een andere zender zit. Twee zenders op dezelfde frequentie dus, terwijl ik daar eerst helemaal geen last van had. Ik heb dit ook al aan Caroline zelf geschreven, maar van hen heb ik niets vernomen.

Volgens mij is dit opgelost als Caroline een klein beetje zou opschuiven naar 961 of 960 kHz. het liefst dus in deze richting, want anders komen ze

midden in een Duitse zender te zitten. Ik zou graag van jullie willen weten of dit mogelijk is of misschien kunnen jullie dit doorgeven aan de mensen aan boord, zodat er veel Friese luisteraars geholpen zijn.

Tenslotte zou ik nog wil zeggen, dat er teveel negatieve berichten over Caroline verspreid worden. Ondertussen is de Ross Revenge wel het enige zendschip waarop echt wat gebeurt of niet dan? En om met Rob Olthof te spreken: "We kunnen CAROLINE geen dag missen". ik blijf ook fan.

JACOB BOSSCHA,
PR.MARGRIETSTRAAT 14,
8501 JA JOURE.

Red. Inmiddels is het Carolineschip niet meer het enige, waarop echt wat gebeurt. Wat de slechte ontvangst in de namiddag betreft: dat is echt geen probleem dat alleen in Friesland voorkomt, blijkens telefoontjes en brieven van luisteraars komt dit in het hele land voor. We zullen dit gewoon op de koop toe moeten nemen, aangezien dit soort interferentieverschijnselen normaal is op de middengolf. Opschuiven in frequentie is voor Caroline ook niet mogelijk, want ze zitten nu al met problemen inzake storingen op Engelse stations. Hierover is de afgelopen maanden al genoeg geschreven door J.W.

JOHN WENDALE

Al 15 jaar ben ik een nauwkeurig volger van het zeezendergebeuren. Op het ogenblik betekent dat uiteraard luisteren naar Caroline en onder andere het lezen van de rubriek van John Wendale in het F.R.M. Tot voor kort waardeerde ik zijn stukjes vanwege de (voor zover ik dat kan beoordelen) eerlijke en positieve benadering van Caroline en Laser. Enkele nummers lang heeft Wendale een soort dialoog gehouden met Rob Olthof, waarbij Wendale het opnam voor Caroline. Kritiek van Olthof probeerde hij zo duidelijk en overtuigend mogelijk te weerleggen. Ik was dan ook op zijn minst zeer verbaasd, om niet te zeggen verbijsterd, toen ik het F.R.M. van april/mei onder ogen kreeg. Wendale's stuk over Caroline is een aaneenschakeling van kritiek en (bijna) laster. Enkele voorbeelden:

- De opmerking over "slechte" betalingen. 100 Pond per week is ongeveer 450 gulden. Daarvoor wil ik best DJ bij Caroline worden.

- Wat insinuerende opmerkingen over een "opgevoerde" 5 kW zender ("dus...") en DJ's die twijfelen of niet meer terugkomen (dat is bijna altijd zo).

- De droge vermelding van het negatieve artikel in London Standard. Ik denk dat Wendale daar een maand eerder op in zou zijn gegaan. Overigens heeft Andy Archer een dergelijke stunt vroeger ook al eens uitgemaakt.....

- Het verhaalje over uitgebleven bevoorrading. In een storm is het nog steeds moeilijk bevoorraden. En wie zegt dat die zendersluiting en (vooral) die drie L.A. tracks de genoemde betekenis hadden. Zo pleegt meneer Wendale we meer onbewezen uitspraken. Waar haalt hij die informatie?

- Zijn kritiek op de kwaliteit van de D.J.'s. Natuurlijk mag hij een DJ al dan niet goed vinden (Dixie Peach vond hij ook niet goed en kijk waar die nu zit), maar zijn opmerking "Eindelijk weer eens het betere werk" vind ik wel denigrerend voor de andere mensen. Andy Johnson en Diane Lawren hadden wat tijd nodig, maar die vind ik nu prima DJ's. Bij Diane gaat wel eens wat fout, maar haar spontaniteit vind ik juist heel amusant om naar te luisteren.

- Het toppunt vind ik echter de tirade tegen Chrispian St.John: eerst vindt Wendale het prachtig dat hij bij Caroline kwam (betere programma's en nu is hij ineens een dief, oplichter, fraudeur e.d. (!)), wordt zijn gezondheid en lifestyle erbij gesleept en wil Caroline hem kwijt. Ra ra, hoe kan dit alles.

Voor de duidelijkheid: ik vind de Caroline programma's (de muziek) vreselijk goed en leef mee met het station. Ik denk ook af en toe dat het iets beter kan. Maar een negatief stuk als het vorige van John Wendale dient geen enkel doel en slaat nergens op. Hopelijk vindt hij het rechte pad weer terug.

GIJS VAN DEN HEUVEL,
H.CLEYNDEWEG 35,
1025 DG AMSTERDAM.

Red. We wachten af, of J.W. hierop reageert in zijn bijdrage aan het volgende F.R.M. Misschien had John genoeg van de kritieken in zijn richting, dat hij een te grote Caroline freak zou zijn en O'Rahilly altijd naar de mond praat. Overigens is het wel amusant te konstateren, dat de zeezenderfans nog niets veranderd zijn in de loop der jaren: als er vroeger over Mi Amigo (b.v.) maar iets negatiefs geschreven werd, dan stonden de fans ook op hun achterste benen. Helaas: de zeezenderwereld is nooit zo romantisch geweest als sommige mensen zich dat wensen voor te stellen en zal dat ook nimmer worden.

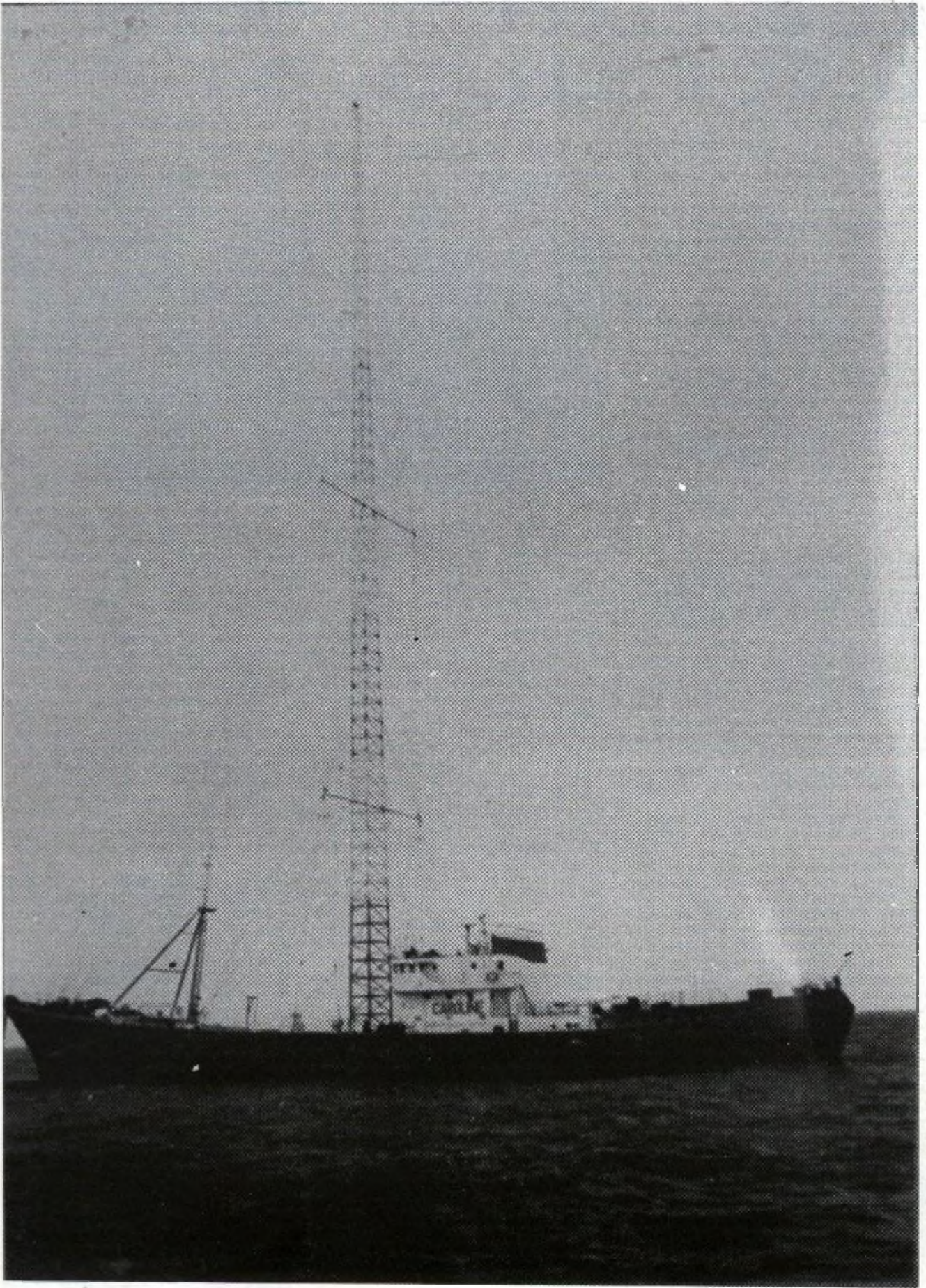

Foto: Media Dalmare

DE ENGEELSE ZEEZENDINGEN IN DE JAREN '60

HERHALING UIT FRM
JAARGANG 1975

DE MOORD OP REG CALVERT (RADIO CITY)

Om 6.00 uur die morgen bleef het stil op de 266 meter, waarop normaal Radio City te horen was. De luisteraars stonden tevergeefs af om de bekende "station identification" te horen. Tegen die tijd had het paar de kust bereikt en was het op weg naar de kust van Kent.

Om 8.00 uur ontmoetten zij Phillip Birch, de Engelse directeur van Radio London. In zijn landhuis en maakten zij met hem een afspraak later die dag in hun kantoor in Dean Street, Soho. Dit kantoor was ingeschreven op naam van Project Atlanta, dezelfde organisatie, die Radio Atlanta in de lucht had gebracht in 1964, hetgeen maar een paar maanden had geduurd. Daarna was men opgenomen in de organisatie van Radio Caroline.

De volgende dag -dinsdag- ging de baas van Radio City, de 38-jarige Mr. Reginald Calvert, naar de politie om aangifte te doen van de overval op zijn radiostation, maar men twijfelde eraan, of de politie hier wel iets aan zou kunnen doen, gezien de positie van het fort.

Die avond nam Calvert het besluit om Major Oliver Smedley te bezoeken. Smedley was een 54-jarige directeur van tal van ondernemingen, die te maken hadden met instrumenten, fruitwakerijen, brouwerijen, een destilleerderij en de showbizz. Ook was hij actief geweest in de politiek en in de oorlog onderscheiden.

Om ongeveer 22.00 uur werd de grijze Ford Zodiac van Calvert geparkeerd in de buurt van Smedley's huis in Duck Street, Wendens Arbo. De auto werd gereden door een vriend van Calvert, Mr. Arnold, omdat Calvert een injectie had gehad in verband met zijn vakentje op Gibraltar en daardoor zijn arm niet kon gebruiken.

De twee gingen naar het huis van Smedley, klopten aan en enkele minuten later viel er een schot.

De politie werd gebeld even na elfen door Mr. Neil Warden, die op bezoek was bij de bureaus van Smedley. Hij vertelde de politie, dat Smedley op de deur had geklopt en gevraagd had de politie te bellen, wat hij gedaan had. Een kwartier later kwam de politie aanzetten. Duck Street werd afgesloten en Major Smedley, zijn huishoudster en Mr. Arnold werden verhoord.

Om 4.00 uur 's morgens belde de politie de vrouw van Calvert, Mrs. Dorothy Calvert, om haar de dood van haar man mede te delen. Zij werd naar Saffron Walden gebracht waar zij de politiemensen ontmoette en bracht de rest van de nacht door in de lobby van een plaatselijk hotel.

Later die woensdagochtend werd een speciale rechtszitting gehouden waar Det.Supt.Brown, die het politie-onderzoek leidde, verklaarde Major Smedley te hebben gearresteerd in verband met de moord op Calvert. Hij vertelde de rechtbank: "Om 2.40 uur ging ik naar het huis van de verdachte in Wendens Arbo, waar ik het lichaam van de man aantrof, die later werd geïdentificeerd als Mr. Calvert. Hij had een schotwond in de borst. Ik was aanwezig bij de lijkbeschuiving en om 10.40 uur deze ochtend zag ik verdachte op het politiebureau in Saffron Walden en deelde hem mede, dat Mr. Calvert was overleden ten gevolge van de schotwonden, die hij hier had toegebracht". De beschuldiging werd door Smedley van de hand gewezen, maar desondanks werd hij aangeklaagd wegens moord op Radio City eigenaar Reg Calvert en een verzoek tot storting van een borgsom werd afgewezen. Smedley werd 8 dagen opgesloten en daarna in een politiewagen overgebracht naar de gevangenis van Brixton.

De volgende morgen stonden de kranten vol met het sensationele verhaal. De secretaresse van Calvert, Mrs. Jill Wildman, werd ondervraagd door reporters en zij vertelde dat de hele staf instructies had gekregen zich gereed te houden, totdat de uitzendingen weer hervat zouden worden. De overvallers hadden nog niet bekend gemaakt wat hun bedoelingen nu eigenlijk waren en ofschoon hun identiteit bekend was, wilde Mrs. Wildman hun namen niet noemen.

Die middag gingen zes politiemensen onder leiding van Brown naar Shivering Sands, waar de staf van zeven man alsmede de overvallers werden ondervraagd. Toen het publiek op donderdagochtend voor het eerst van de geheimzinnige gebeurtenissen rond Radio City op de hoogte werd gebracht, was men zeer benieuwd wat hier achter zou zitten. Waarom was Radio City overvallen en door wie? Wie was de mysterieuze vrouw? Waarom werd de eigenaar van het station doodgeschoten? Op deze vragen kon nog geen antwoord worden gegeven tot de voorlopige rechtszitting plaats-vond een maand later.

Door deze gebeurtenissen kwamen allerlei praatjes los over gebeurtenissen in het piratenwereldje. In de Daily Telegraph verscheen een artikel onder de kop: "Toename van piratenzenders leidde tot ernstige ongeregelde-

den", waarbij werd gezegd, dat ex-Carol discjockey Simon Dee had verklaard, dat "het uitbreken van de oorlog had voelbaar aanmerken en er daarom mee opgehouden was, zoiet nog goed ging". Ook was er sprake van op- en aankoper wecht-partijen en zelfs chantage.

Van regeringszijde zag men al deze gebeurtenissen met lede ogen aan. Er werd getracht zoveel mogelijk voor het publiek geheim te houden, hetgeen uiteindelijk niet lukte. Min belangrijke kamerleden vonden dat legitiem het enige middel was om met de piraten kunnen onderhandelen en men hoopte dat regering door al deze tragische gebeurtenissen uiteindelijk eens in actie zou komen en tegen de stations zou gaan ondernemen. En dat ging gebeuren..... De Marine Offense Act was al in een vergaander stadium en werden onderzoeken gedaan naar de financiële achtergronden van Radio City en Radio Caroline.

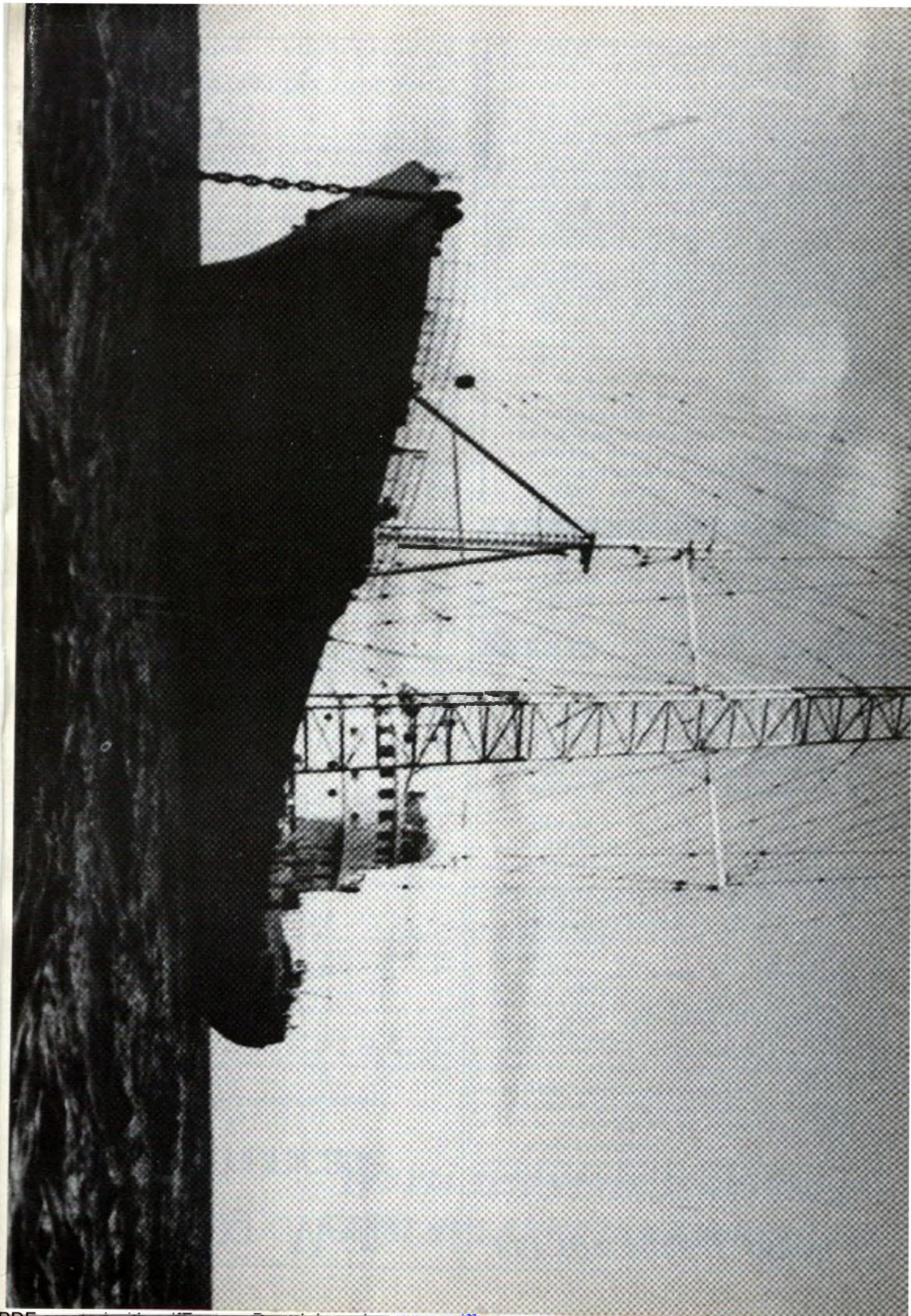
Poster: 'Ross Revenge'

Foto: de Media Delmare

FRM

FREE RADIO
MAGAZINE

HET FENOMEEN GERARD VAN DAM. NEDERLANDS BEKENDSTE PIRAAT

DEEL 8

"Op de een of andere manier is er uitgelekt, dat Steph een zender had, hetgeen resulteerde in een inval".

SMC: "Het verhaal gaat, dat op die bewuste avond Steph (Willemsen) de pers in Haarlem had uitgenodigd, terwijl jij in de Scheveningse haven vrolijk lag uit te zenden".

G.v.D.: "We hadden niet eens de spullen om te testen. Wij hebben geprobeerd de zaak aan de gang te krijgen en Fred Bolland woonde dicht bij de haven en die kon ons niet eens ontvangen. Gelul dus. Wel zijn we diverse keren met het schip de haven uitgevaren om pleziervaarten te maken.

Okee, de Aegir wordt gepakt op die vroege zaterdagmorgen. Het schip wordt helemaal leeggehaald en die bewuste zaterdagochtend zijn we toch teruggegaan, want ze hadden de fout gemaakt ons niet aan de ketting te leggen. We zijn toen bij het R.E.M. eiland gaan liggen. Na een paar weken zijn we naar Maassluis gevaren, waar Danny Vuylsteke aan boord is gekomen om een afspraak te maken over de financiën en de apparatuur, welke we dringend nodig hadden. We zijn toen weer gaan varen en wel naar de kust van Oostende en met het bevoorradingschip de Mathilde Simone is toen vanuit Breskens zendapparatuur aan boord gebracht. Deze apparatuur is door John Rood geïnstalleerd. Daarna zijn we richting Vlissingen gevaren, waar de motor van de Aegir zichzelf opblies. Heel vervelend, want we lagen precies in een vaargeul. Het was een stikdonkere avond en we konden niet weg. We gingen toen in die vaargeul voor anker -notabene een vaargeul van zeer grote tankers. De Mathilde Simone heeft ons voortgesleept en een dag of wat later kwamen we in de lucht. We lagen toen voor Goerree. Dat was op een zaterdagochtend. Windstil weer en vreselijk mistig. We voeren vervolgens naar de kust tot bij het lichtschip Goerree. Vandaaruit zijn we gevoelsmatig een eind uit de kust gevaren. We kwamen onderweg een schipper tegen, die ons zei, dat we een mijltje of zes van de kust waren. Op goed geluk hebben we daar maar het anker laten vallen. We hebben

daar 14 dagen uitgezonden, voordat hij van zijn anker sloeg. Op die bewuste maandagmorgen begon Rene de Leeuw te gillen, dat we op de rotsen sloegen. (Nog heel fraai te horen op de LP "Zeezenders 1978-1979"). Via de 27 Mc. heb ik getracht nog wat instructies te geven. Tevergeefs. We zijn daarna opgepikt door Smit Internationale. Die kreeg de opdracht van de officier van justitie om ons naar binnen te trekken. Wij gaven de opdracht: naar buiten en boden fl. 10.000,--. Mocht niet van justitie. Dan maar naar binnen. Wat moet je anders? Wij zijn toen de haven van Maassluis binnengesleept; de andere dag lag hij in de Entreporthaven. Daar is hij -zoals je weet- nooit meer vandaan gekomen. We hebben toen de Scheveningen 54 gekocht voor fl.25.000,-- van 'n restauranthouder, waarna we over een muur klommen van de Entreporthaven en alles van de Aegir hebben afgestolen en aan boord brachten van de Scheveningen 54. We hadden spullen nodig en we hadden geen centjes meer".

ZIJN VRIJE RADIOJOURNALISTEN VOOR OF TEGEN VRIJE RADIO?

Nogal duidelijk denkt u. Voor. Toch hoorde ik via een andere bevriende radio-organisatie een klacht over sommige "schrijvers". Deze bevriende organisatie kreeg een klacht uit Engeland van Laser. Wat is n.l. het geval? In Engeland kreeg de Justitie er lucht van, waar de mast van de Communicator lag. Men kon -aldus die bepaalde vrije radio-organisatie- het spoor gemakkelijk volgen, daar men de namen van vele betrokkenen kon lezen in diverse radiobladen. In ieder geval geheard is geheard. Nooit meer doen. De Laser is nu eindelijk in de lucht. Vreemd genoeg gaat de zender bij windkracht 5 al uit de lucht en men gaat dan varen. Dit overkwam onze hootrelzigers in het weekend van 19 en 20 mei j.l. Men passeerde de Laser, ging aan boord van de Ross en constateerde 3 uur later, dat de Laser was gaan varen. Bij de Ross kijkt men er niet meer van op; men is eraan gewend. Op de Caroline zit een nieuwe crew, bestaande uit o.a. Andy Johnson, nog een oude kennis van Johan Rood van DeImare, Steward Vincent, Grant Benson. Ook Diana is weer terug. Er is een nieuwe kapitein aan boord en een onderhoudsman, die dacht dat hij eindelijk werd afgelast. In de afgelopen weken zond Caroline op laag vermogen uit, namelijk 17 kw. en wel omdat er problemen waren met de eindtrap. Hopelijk is het vermogen weer opgevoerd op het moment dat u dit leest. Men is aan boord niet zo tevreden over de zenders, die door iemand duidelijk als "miskoop" werden hestempeld.

SMC

ON- & OFFSHORE door John Wendale

MIST ROND MOGELIJKE TERUGKEER BIG L

In maart was het, alsof niets meer tegen de komst (en de terugkeer na 17 jaar) van Wonderful Radio London was in te brengen. De maanden achter het project in de Amerikaanse staat Texas hadden vele journalisten een kamerheer verhaal over de "relance" van het station verteld. (zie vorige FRM). Projectmanager John England had mij diverse keren geïnformeerd over de gang van zaken. Zo vertelde hij, dat hij op 8 maart een telefoontje had gekregen van de Engelsen, die door de Amerikaanse Laserorganisatie Music Media Inc. (M.M.I.) was ingehuurd om Laser 730 vanaf de Communicator in de ether te brengen. Deze had John England wijsgemaakt dat hij zelf ontslag had genomen bij MMI en dat hij wel belangstelling had om bij Radio London te komen werken. Ook probeerde hij England wijs te maken dat hij na Laser bij Caroline in dienst was gekomen. Maar inmiddels was England al op de hoogte van het feit dat de Engelsen door zijn haas Roy Lindau was ontlagen en dat hij in het geheel niet bij Caroline werkte. Na die tijd werd het still rond John England en tenslotte werd het telefoonnummer waarop hij normaal te bereiken was, afgesloten. Kort daarna belde hij mij nog een keer op (midden in de nacht; hij was even het tijdsverschil van 8 uur vergeten) om mee te delen dat zijn telefoonnummer was gewijzigd. Omdat, zo vertelde hij, zijn vorige nummer wild en zijde bekend was geworden werd hij door allerlei gekken geheld. Op het nieuwe nummer bij Radio Market Communications, zegt men wel dat hij voortdurend in en uit loopt, maar het is me nog steeds niet gelukt om hem aan de lijn te krijgen. Ook de "grote man" achter het project, Don Pierson, die in de jaren '60 betrokken was bij Radio London, laat zijn secretaresse steeds mededelen, dat hij geen "spokesman" is en dat we bij John England moeten zijn. Die zou alles regelen..... Het blijkt echter, dat John England samen met een tweetal Engelsen al een paar jaar een syndicated service heeft voor kompote radioprogramma's. Het betreft Britse Top 40 popmuziek. De tapes hebben de programma's W.R.L.I. -Wonderful Radio London- en bevatten ook de oorspronkelijke jingles. Door de komst van Radio Caroline was John England enthousiast geworden en liep met het idee rond om Big L niet alleen als getapete programmeer te houden, maar er opnieuw een offshore project van te maken. Omdat de syndicated service al samen met Don Pierson was opgezet, lanceerde John zijn ideeën bij hem. Pierson was nogal enthousiast geworden en had England gezegd door te gaan met de plannen. Al spoedig leek het hem verstandig, met name uit financiële overwegingen, om een deel van de zendtijd te verhuren aan een religieuze organisatie. Het werd de Voice of Free Gospel (V.F.G.). De Amerikaanse jingleproducent C.P.M.G., die kortgeleden alle rechten van de originele PAM's jingles heeft verworven, deelde desgevraagd mee, dat zij al geruime tijd geleden de London Jingles aan John England hadden verkocht en daarna een compleet jinglepakket hadden vervaardigd voor de Voice of Free Gospel. De Engelse studio die betrokken is bij de getapete London programma's hoorde in januari van John England over zijn offshore-plannen. Een van de studiodirecteuren werd zelfs gevraagd om programmeercontrollen te worden bij het station. Toen ik achter met hem over het project sprak, zei hij het geheel als een gerucht te beschouwen. Hij bedoelde daarmee, dat hij wel afwacht tot er definitieve zaken zijn geregeld, zoals de aankoop van een schip. "John England heeft

mooie verhalen, maar of hij ook allemaal kan realiseren wat hij van plan is, moet ik maar afwachten. Ik merk overigens dat jij beter geïnformeerd bent dan ik. Ik heb al weken niets meer van John gehoord", zo vertelde de jingle- en programmeerproducent. Ook de zenderleverancier Besco in Dallas, die eind 1983 door England was benaderd, had al maanden niets meer van "het stel" gehoord. Don Pierson is overigens stationmanager van het lokale radiostation K.V.M.X. in Eastland/Texas. Terwijl ik dit schrijf, brengt de post me juist een brief van Wonderful Radio London International Inc. uit Arlington in Texas. John England schrijft het erg druk te hebben en na vergeefse pogingen om mij per telefoon te bereiken, tenslotte maar een brief heeft geschreven. In het kort zegt hij het volgende: Voorlopig is hij op dit moment bezig met de productie van een documentaire over Radio London, die als eerste zal worden uitgezonden op een golden oldie station in Dallas. Daar wordt ook aangekondigd, dat Big L weer vanaf de Noordzee zal gaan uitzenden. In de documentaire zal ook Don Pierson te horen zijn en de oorspronkelijke programmeerdirector van Big L: Ben Toney (?). Deze show zal na enige tijd ook op tape verkrijgbaar worden. John England zegt, dat het iets zeer bijzonders zal worden. Over de nieuwe Radio London zegt England, dat in tegenstelling tot Caroline en Laser, zij eerst hun huiswerk goed willen doen en niet zo'n paniekstart willen maken als die twee. Het is omwarschijnlijk dat 14 augustus 1984 gehaald zal worden, maar W.R.L.I. zal zeker lang voor augustus 1985 in de lucht zijn. Op dit moment wordt er in Amerika hard gewerkt aan het opzetten van een "big support base". Het is 17 jaar geleden dat Radio London uit de lucht ging en -zo zegt John England- men moet dan nog maar wat meer geduld hebben met de wedergeboorte. Prematuurtjes hebben weinig overlevingskansen.....

LASER LANGZAAM OP GANG

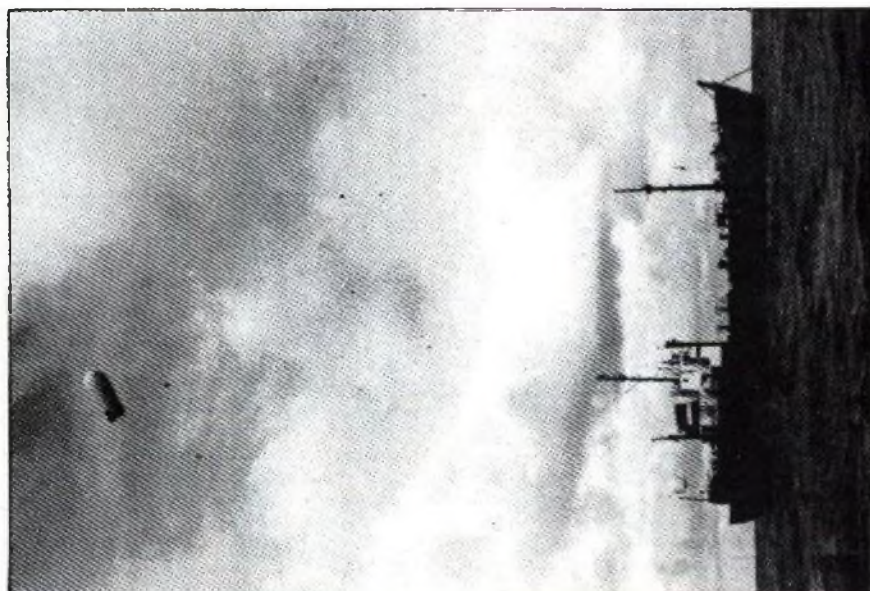
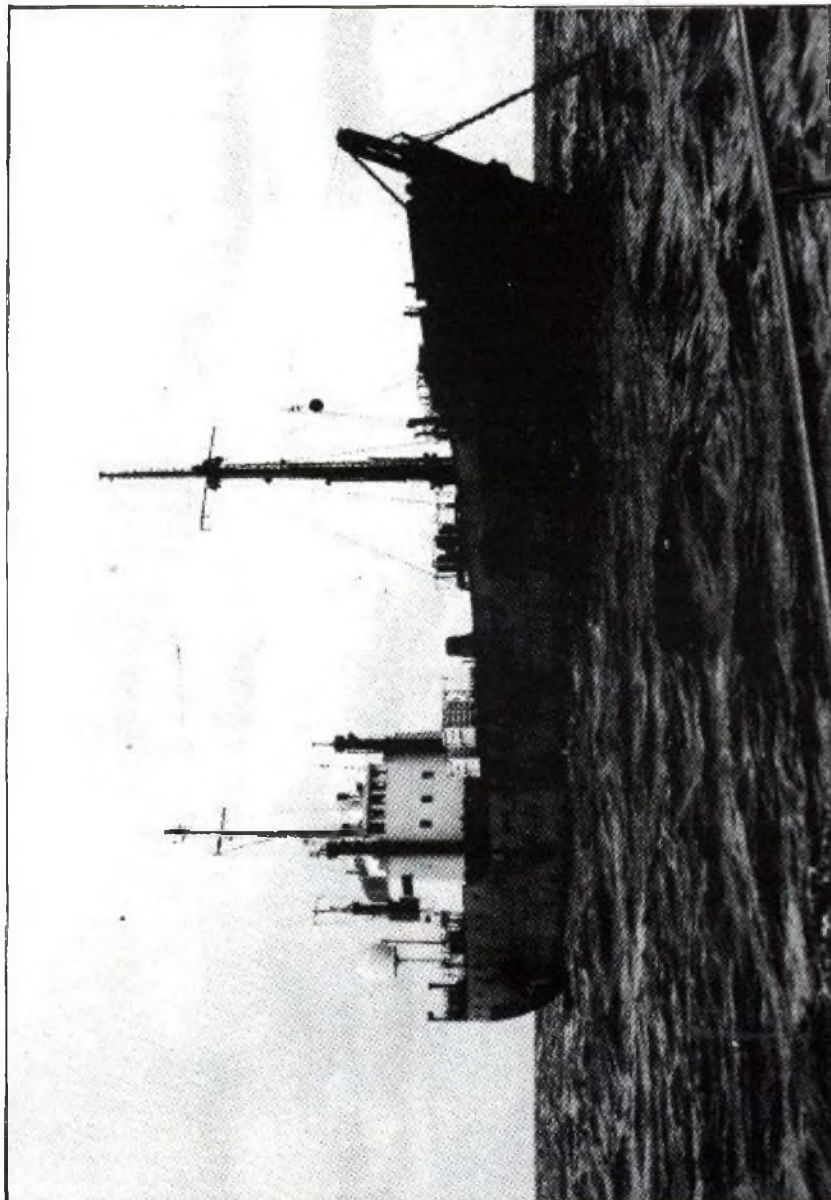
Na de laatste testperiode van Laser, van 14 t/m 19 februari, waren de problemen bij het station talrijk. Op de laatste testzondag kondigden Blake Williams en Johnny Moss aan, dat het station spoedig (2-3 weken) definitief in de lucht zou komen met een sterk signaal. Zoals ik al eerder meldde, was het geheel de bedoeling van de Amerikaanse leiding niet geweest, dat de microfoons tijdens het testen gebruikt zouden worden. Er mocht alleen met (Beatle)muziek worden getest. Bovendien was Blake Williams geen deejay, maar de zendertchnicus en Johnny Moss was op eigen initiatief aan boord. Mede hierdoor en om diverse andere hokkesprongen werd de Engelse agent ontslagen. Het ontslag werd door Roy Lindau in New York bevestigd vanuit zijn Music Media Inc. kantoor op Madison Avenue. Lindau beweerde nu een uitstekende projectmanager te hebben, waarbij Rusling in de schaduw kwam te staan. "Hij werkte wel hard", zei Lindau, "maar hij deed meer kwaad dan goed". Volgens Lindau zouden figuren als Johnny Moss niet meer op de Communicator mogen komen. "Het wordt een totaal Amerikaanse aangelegenheid". Eind maart werden er bij een scheepswerf twee masten voor verzending naar het Laserschip gereed gemaakt. Maar ver kwamen ze niet. In Sheerness werden ze door de politie in beslag genomen. De Amerikaanse kapitein van de Communicator was diverse keren aan land gekomen. Hij werd nooit aangehouden om de simpele reden, dat men hem steeds naar de werf was gevolgd en daar ook de productie van de zendantenne in de gaten had gehouden. De kapitein moest voor de rechter verschijnen en kreeg een boete van \$500 pond. Ook twee bemanningsleden moesten voorkomen, maar daarvoor werd niet bekend gemaakt. Echter ook van Amerika werd nogal ston gehandeld. Er werd diverse kisten met onderdelen naar het schip gezonden en die werden doodleuk geadresseerd met "To the Communicator". Zoals ik al eerder meldde, bleek dat in die dagen de bemanning van de Communicator nogal wat assistent verleende aan hun collega's op de Ross Revenge. Ook bij het plaatsen van een nieuw anker voor Caroline waren zij paraat. Nota bene 1 april moest de Communicator er zelf gelooven. In een behoorlijke storm sloeg te ook voor Laser het noodlot toe. Op een bepaald moment zag men zich steeds verder verwijderd van de Ross Revenge. De eerste gedachte was, dat Caroline weer op drift was geraakt en niet zij. Tenslotte bemerkten Amerikanen, dat de ankerketting was gebroken. Het schip dreef steeds verder weg van Engelse kust richting Nederland. Door het geluk dat het juist hoogtij was, dreef de radiostation nog maar net over een zandbaan heen. Wanneer het water maar iets lager was geweest, had de Communicator wellicht hetzelfde lot ondergaan als de MI Amigo. Na verloop van tijd draalde de wind en na een paar uurtje bevond de Communicator zich vlak voor de kust van Margate (Kent). Pas toen was de bemanning in staat om het normale scheepsanker te laten zakken. Er wordt door de bemanning zwart getwijfeld aan het feit, dat de ankerketting zelf zichzelf is gebroken. Want kort daarvoor bemerkte men dat de apparatuur voor de normale communicatie gesaboteerd bleek te zijn. Het was overduidelijk, dat er iemand aan boord was geweest in de nacht van het afdriven en de nodige maatregelen had getroffen. Het Laser onmogelijk te maken ooit in de lucht te komen. Er werd meteen daarna drift in het rond geheld voor een nieuw anker, dat men tenslotte wist te bemachtigen. In die periode gonste het van geruchten, dat het Laserschip naar Spanje zou vertrekken om daar een mast te laten installeren. Het bleek echter bij geruchten. De Communicator bleef op zijn plek liggen. Begin april begon het tot de Engelse kant van de "cluh" door te dringen, dat zij maar het konden toegeven ontslagen te zijn. De Amerikaanse MMI organisatie stak dat niet en stoelen of banken: Laser moest en zou gehouderd worden. De Engelse "hulp" hi alleen maar problemen gegeven. Gedurende het Paasweekend werd een aanvang gemaakt met het opzetten van nieuwe zendmasten. Deze waren gefahriseerd op een andere lokatie en konden ongehinderd hun weg naar de Communicator vinden. Op 25 april vertelde Roy Lindau de zendertchnicus Blake Williams definitief ontslag had genomen bij Laser. Lindau vertelde dat Blake wel de overstap naar Caroline zou maken (en gelijk had hij). Verder zei hij, dat de komst van deejay Johnny Moss geheel verantwoordelijkheid van de Britse kant was geweest. "En", aldus Lindau, "het was in het geheel nooit de bedoeling geweest, dat microfoons gebruikt zouden worden". Er mocht uitsluitend met muziek worden getest. Roy Lindau kreeg gelijk: op 5 mei was Blake Williams te horen op Radio Caroline als D. van 23.00 tot 3.00 uur Nederlandse tijd. Bepaalde bronnen zelden dat dit slechts tijdelijk zou zijn. Williams zou na verloop van tijd wel weer naar Laser terugkeren, maar dit blijkt mij zeer omwarschijnlijk. Overige Blake's overstap naar Caroline was de eerste sinds 1974. Want, sinds dat jaar is alle Caroline als zeezender in de lucht geweest (Red). Wat waren Delmare en MI Amigo 272 dan? Johnny Moss is na zijn avontuur op de Communicator teruggekeerd naar het station wa

hij oorspronkelijk werkzaam was: A.B.C. in Tremora (Ierland). Caroline had gedacht, dat Johnny mogelijk (als ex-Caroliner) een prima spion zou kunnen zijn bij Laser.

En dan: op maandag 7 mei was Laser opnieuw gereed om te gaan testen. Om 11,45 uur klonken er weer muziek en testtonen op de radio, die afkomstig waren van de Communicator. De verrassing was, dat dit echter niet op 729 kHz. gebeurde, maar op 558 kHz. de oude Veronica-frequentie (536/537 meter) vanaf het zendschip de Norderney (tot aug.1974). Het zal hij de Caroline organisatie hopen niet in goede aarde gevallen zijn, omdat zij die frequentie op het oog hadden voor een "tweede zender" met gecombineerde religieuze en klas-sieke programma's. Volgens de ex-Engelse medewerkers is O'Brien (zie vorige FRM) de man, die alle financiën in het project stop-te, Hij zou de Amerikaanse MMJ organisatie gedreigd hebben om snel het project in de lucht te krijgen, anders zou hij het helemaal overnemen. Maar Roy Lindau beweert hij hoog en hij laag dat hij O'Brien niet kent en dat niemand met die naam tot de financiers hoort. Tot en met het ter perse gaan van dit nummer werd er regelmatig getest, nog steeds zonder deejays of station identification. Het signaal, dat aanvankelijk niet al te heest was (welnu hoog en lussen) verbeterde aanmerkelijk in de loop van die eerste week. Vanuit New York zei Lindau, dat men uiterst tevreden was over de testen en dat er pas zou worden gestart als alles pico hello in orde is. Het station wil -na eenmaal definitief in de lucht te zijn gekomen- niet dezelfde hokkesprongen als Caroline maken en af en toe de zender uit moeten zetten vanwege technische oneffenheden. Hoewel de deejays zelf geen woord hebben gesproken, werd mij nu toch verteld dat er wel gesproken woord te horen is geweest tijdens de nachtelijke uren. Toen werd een Amerikaanse syndicated show gedraaid. Je kunt niet altijd wakker zijn....

NIEUWTJES

Zo vlak voor de start kwam een aantal interessante nieuwtjes los, die ik jullie zeker niet wil onthouden. Belangrijk is dat Laser een compleet nieuwe groep van investeerders heeft. De vorige financiers verkochten het project voor meer dan 1,5 miljoen dollar. Ook nu werd er een Panamese maatschappij opgericht voor dit doel. Aan hoord zijn drie studio's; een daarvan is voor het nieuwe, dat steeds "on the top of the hour" zal worden uitgezonden. Het ziet er naar uit, dat Laser 558 voorlopig zonder gezongen jingles zal werken. Later zal men overwegen, of een dergelijk pakket nodig is. Wel zijn er gesproken jingles en Laser effects te horen. Voorlopig zal het top 40 station uitzenden tussen 7 uur 's ochtends en 3 uur 's nachts. Later kan het schema worden verlengd tot 24 uur. Het format is afgestemd op luisteraars tussen de 15 en 35 jaar. Voorlopig zijn er 5 deejays aan hoord: Rick Harris, Steve Masters, Mighty Joe Young, Jessy Brandon en David Lee Stone. Binnen afzienbare tijd volgen nog 3 deejays uit Amerika. Ieder krijgt per dag een show van 4 uur te presenteren. Het geluid van Laser 558 wordt uitgestraald via een van de twee 25 KW C.S.I. zenders op een horizontale antenne, gespannen tussen twee masten van 110 feet hoog (ca. 34 meter). Vanaf de Communicator zal alleen Laser 558 gaan uitzenden.

CAROLINE: 20 JAAR EN NOG STEEDS NIET VOLWASSEN

Het is natuurlijk een enorme prestatie, dat staat als een zendmast boven water. Alleen is erin geslaagd om een zender zo lang in de lucht te houden of steeds terug te brengen, zoals je wilt. Ondanks de schaarste financiële middelen is ook nu anno 1984 het station nog steeds in leven. Eigenlijk is het meer een wonder dan een prestatie. Ronan heeft dan ook zo vaak gezegd: "The Lady protects herself". En hij heeft ook aardig gelijk. Want als het aan de mensen ligt, die dagelijks het station moeten runnen hadden we nu alweer naar Hilversum 3 moeten sulstereën.

Nog altijd is er geen uitharding van commercials. Er is er zelfs een afgevalen: Weaver Boots. Wie al eens een beetje in de keuken van Caroline heeft gekeken en met eigen ogen heeft kunnen zien hoe daar het commerciële beleid wordt gevoerd, zal zich niet lang hoeven af te vragen waarom er zo weinig commercials zijn. Wie dan ook nog de grote wisselingen optelt in het D.J. hestand, die begint al aardig zacht te krijgen op Caroline. Wat aanvankelijk een goede en gedegen opzet leek en ook wel was, is nu in elkaar gestort als een kaartenhuis. Het wordt tijd dat er eens iemand de bezem haalt door het kantoor van het "L.A.-team". Voor de spots wordt slechts gedeeltelijk betaald en zeker niet het volle pond van 300 Eng.ponden per 10 seconden of 1200 Eng.ponden per minuut. Het zijn momenteel de platenfabrieken van R.C.A. en Polygram, die tussen 6.00 en 18.00 uur grotendeels bepalen wat het format is. Vandaar dat het zo'n allegaartje is dat er van een werkelijk format geen sprake is. Wanneer Laser eenmaal grip op het luisterpubliek zal krijgen, wordt het interessant om te zien wat er met het geluid van Caroline zal gaan gebeuren. En dat er iets aan moet veranderen, mag iedereen duidelijk zijn.

Wie nog eens wil weten wat er sinds begin maart met de Lady (Is a tramp) is gebeurd, leest gewoon verder. Wie trouwens wil weten, wat er allemaal voor maart 1984 is gebeurd, d.w.z. tot aan Pasen 1984 toe, die doet er goed aan om dat uitstekende boek te bestellen: "20 Jaar Caroline". In 259 pagina's wordt haarfijn uit de doeken gedaan wat er zich al die twintig jaren aan hoort van de Caroline-schepen en aan land heeft voorgedaan. Hans Knot, Tom de Munck, Jelle Knot en Karel Cahers schreven de tot de nok toe gevulde pagina's vol met wetenswaardigheden. Wie nu van plan is een zender te beginnen, zal zich na het lezen van het boek best eens kunnen bedenken. Over de wijze van hestellen heb je in het vorige FRM al kunnen lezen.

Wie trouwens posters wil hestellen van de Ross Revenge, zal tot de conclusie komen, dat er nogal wat prijsverschil bestaat tussen de ene en de andere leverancier. Een van de leveranciers heeft mij, n.a.v. mijn artikel in het april/maijnummer, er op gewezen dat dit komt omdat er diverse uitvoeringen in de handel zijn. Vandaar dus.

Op 20 maart was op het Carolinekantoor in Londen plaatsing het telefoonnummer afgesloten. Volgens insiders had British Telecom niet alle rekeningen op tijd betaald gekregen. Via een truk is Caroline toch weer aan een telefoon gekomen. Die dag was opeens Tony Carroth weer te beluisteren. Weliswaar niet voor lang. Na drie dagen was hij weer verdwenen. Zijn aftocht werd gecompliceerd met de mededeling van Simon Barret/Wally on the Wireless, dat Tony zich niet lekker voelde. Niet lekker hij Caroline hoorbaar, want Tony was van hoort gestapt en aan land gekomen werd hem een haantje aangeboden hij het L.A.-R.-station Mercla Sound.

Niet alleen Tony stapte op. Vrijwel op dezelfde dag besloot zijn baas, station controller Anie Chailis, er de hrul aan te geven. Haar financiële positie was er bepaald niet rooskleuriger op geworden. Ronan bleef wel tegen iedereen volhouden dat haar vertrek slechts tijdelijk was. Ook in een ander opzicht van meer principiële aard, blijft Ronan volhardend. Dit heeft betrekking op zijn haat tegen alcohol en tabak. Onlangs kreeg hij een aanbeveling van Pernod om commercials tegen een aardig kontrakt te draaien. O'Rahilly bleef echter nee verkopen. Op de vraag of Radio Caroline wel door zou kunnen gaan met maar 4 commercials, antwoordde Ronan, dat dit wel ging. Een verdere verklaring gaf hij niet. Wat hij niet zei, was dat het geld voor de exploitatie zowel van zijn rijke familie afkomt als van R.C.A. en Polygram. Op zich geen schande, maar wel een teleste zaak, als je je bedenkt wat een enorme mogelijkheden er bestaan voor adverteerders, die niet worden benut. Dan -zoals dat ook in de winter van '83 het geval was geweest- kwam er op de avond van 10 april zomaar een zware interferentie toevloed door het Carolinesignaal. Op het kantoor van het station reden genoeg tot paniek. Na enig onderzoek lijkt het signaal uit het Noord-Oosten te komen, vanachter het IJzeren Gordijn. Hoewel het de laatste tijd wat minder is geworden, is het er nog steeds. Een gerucht gaat, dat de Canadese financiers de haken hebben van de slechts Caroline inkomsten. Begin april wist zelfs iemand te vertellen dat de Canadezen het schip naar Spanje zouden slepen en door middel van een verkoop hun investering terug wilden krijgen. Onder druk van de situatie begint O'Rahilly steeds meer te voelen voor zijn plan om een tweede station te lanceren. Oorspronkelijk zou dat op 558 kHz. moeten gebeuren, maar die kans is geheel verlopen sinds Laser daarop is gaan zitten. Veel frequenties zijn niet meer beschikbaar, dus O'Rahilly moet opschieten. Voor dit klusje heeft hij Peter Chicago nodig, maar dit zit nog in Amerika en is voorlopig niet van plan terug te komen.

Vlak voor Pasen waren plots de anti-rookspots verdwenen. Waarschijnlijk onder druk van de makers in Amerika. Vincent Monsey (Paul Collins) zal ze waarschijnlijk daar wel van een FM-station hebben opgenomen. En dan op 20 april was dan eindelijk de start van de lang aangekondigde Top 500 om 10.00 uur Ned.tijd. Het 20-jarig bestaan was de drijfveer van deze lange hitparade. Verder werd er nauwelijks teruggelikt in de tijd. Alleen Jay Jackson (Chrispian St.John) -nostalgisch aangelegd als hij is- maakte een aantal keren melding van dit feit in het nieuws. Ook draalde hij de eerste minuut van Caroline met Pasen 1964. Dave Richards speelde zomaar wat oude jingles. Overigens: Dave stond begin maart 1980 klaar om als nieuwe D.J. op de MI Amigo te klimmen, maar het hoefde niet meer sinds het ging stormen. Hij moest meer dan 3 jaar wachten om weer op een Caroline zendschip te kunnen werken. Het gehele Paasweek-einde was er eindelijk uitstekende muziek op 963 kHz. te horen. Dit dankzij de (hoorbaar) duizenden briefschrijvende luisteraars, die hun favoriete 10 titels hadden ingestuurd. Jammer genoeg heeft men hij Caroline niets geleerd van de wensen van de luisteraars. Na Pasen werd er weer drijftig op de oude toer overgegaan en enige relatie met de smaak van de luisteraars was dan ook niet meer aanwezig. Het lijkt wel of de D.J.'s alleen hun eigen smaak voorop stellen, samen met de pluggaten. Kennelijk wordt alleen nog maar in 3 afleveringen per dag van de Top 5 aan de luisteraars gedacht. Na de Pasen waren niet alleen de anti-rookspots verdwenen, maar ook die van Weaver

Skating Boots uit Canada. Toevalliger viel dit samen met een bericht, dat de C deze financiers zich wilden terugtrekken. Het kantoor van Caroline werd dit tegesproken, maar opvallend is de samenhang. Het Carolinekantoor had niet alleen de (tijdelijk) van de telefoon geen gebruik te kunnen maken, maar ook schijnt het zo zijn, dat iedereen die er in of uitgaat straat vanuit auto's gefotografeerd w door Big Brother. Op 3 mei verdwenen Chris St. John van hoort en twee dagen later hadden er op zitten wachten, nadat hij Laser ontslag had genomen) stapte Blake Williams aan dek. Hij ging in eerste instar de show tussen 11.00 en 03.00 uur 's nachts, later in mei kreeg hij de namiddagen vullen. Blake, die tevens een (echte) zendtechnicus is, heeft -voorlopig?- de rol Peter Chicago overgenomen.

Toen Laser op 10 mei opnieuw met testen begon, betrokken de gezichten van O'Rahilly de rest van het L.A.-team van het ene op het andere moment. Niet alleen hadden zij nu meer verwacht, dat Laser terug zou komen maar zeker niet, dat deze concurrent ook eens een frequentie in beslag zou nemen. Caroline had willen gebruiken voor het twee station aan hoort. Verder valt te melden, dat Anie Chailis hoorbaar niet langer zonc Caroline kon, nadat ze een paar weken tevoren haar ontslag had genomen.

Ondanks zijn rechtszaak op 21 mei, vertel Chrispian St.John (Jay Jackson) dat hij begin juni weer op de Ross zou zitten. Grant Benso die enige tijd geleden naar Italië was vertrokken om daar hij het uit Londen verhuisd Radio Souvereign te gaan werken, vond hi daar toch te heet onder zijn voeten. Wordt Juli nadat hij was vertrokken kon Souvereign eindelijk van start gaan, na vanaf maart een FM-stereozender te hebben zitten wachten die hij Basco in Dallas was hesteld. Grant leest nu het nieuws hij Caroline; de programma's worden verzorgd door Peter Quinn, Dave Richards, Blake Williams, Stuart Vincent e Diana Lauren, die allemaal de verkeerde knoppen indruk. Het wordt interessant om te volgen wat Caroline zal gaan doen met concurrent Laser naast zich. In het verleden werden steeds wakker wanneer een anker ernaas werd uitgegoid. Het gevolg was, dat de onmiddellijk de programma's werden opgepakt en populairder werden.

Tot volgende maand maar weer.

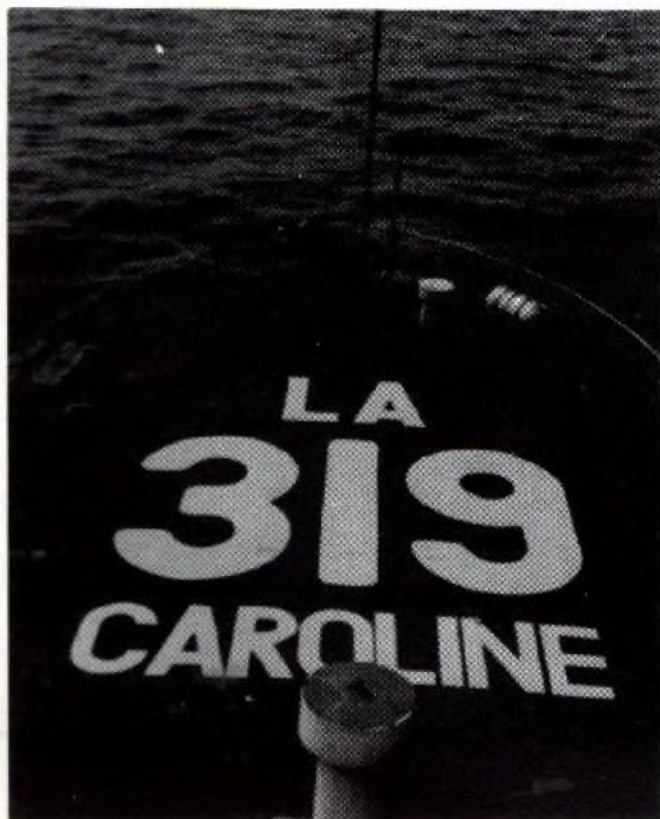
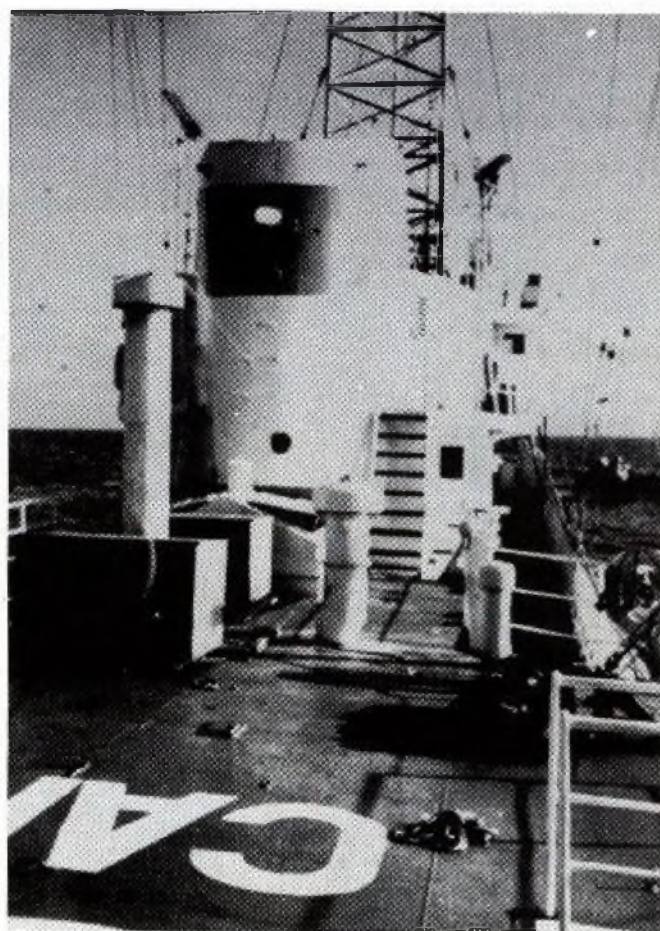
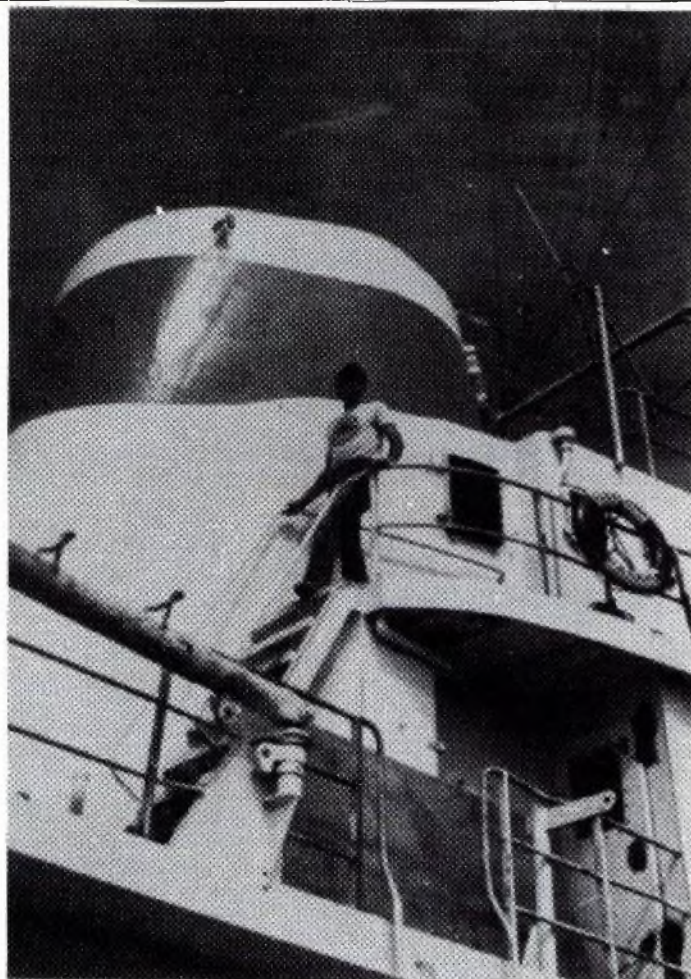
JOHN WENDALE.

Aan boord v.d. Ross

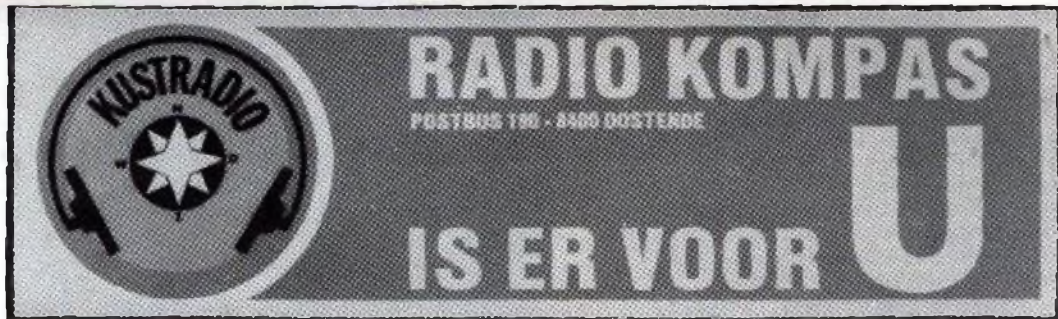
SMC VIERT 20 JAAR CAROLINE

Als fan van Radio Caroline en als vrije radio-organisatie is het logisch, dat bij zo'n belangrijke gebeurtenis er een plaat en een gedenkboek moeten uitkomen. Nu is het niet zo moeilijk om wat radio-opnames uit te monteren, maar wij van S.M.C. wilden nu met iets bijzonders komen. Enige jaren geleden schreef een meisje uit Amsterdam voor ons een liedje over Caroline, namelijk toen reeds in 1981 de terugkeer werd verwacht. Nu hadden we een tekst, zonder een melodie. Een kennis van mij wist echter een drietal muzikanten op te sporen, waarvan de leider van het trio, dhr. Frans Landmeier melodietjes schreef. Nadat Frans voor Corona Producties "Help Alarm Politie" had opgenomen, vroeg ik hem de melodie te schrijven voor "Welcome Caroline". Aldus geschiedde. Op kantoor kende ik een meisje, dat graag een plaatje wilde opnemen. Op een druilerige dag vertrokken Selma en ik naar de Xanadus Studio in Haarlem. Selma stond krom van de zenuwen. Om 10.00 uur 's morgens stond de band al de apparatuur uit te pakken. Binnen 3 uur stond de melodie op de band. Frans Landmeier zong zijn gedcelte van de tekst in. Nu was het de beurt van Selma. Teneinde haar over de "drempel" te helpen, had ik een fles vieux meegenomen. Na 2 glaasjes cola met tic ging het van een leien dakje. Echter, het bleek, dat de mixage van beide stemmen niet zo eenvoudig was. Nadat Frans voor Selma op de piano de juiste toonhoogte had uitgevonden, verliep het mixen gesmeerd. Direct achter de tune "Welcome Caroline" staat het in Amerika opgenomen jinglepakket van Caroline. Op kant 2 doet Piet Treffers goed werk met een serie fragmenten van de eerste uitzendingen vanaf de Ross, alsmede enige nieuwsflitsen uit binnen- en buitenland. Voor de twijfelaars onder u staat er nog een opwekking op om maar vooral het FRM te lezen en ook te blijven lezen. Het plaatje is voor fl. 7,50 te koop; zie onze advertentie. De volgende maand vertel ik u iets meer over de fabricage van de grammofoonplaat.

Foto's: Media Delmare

Het
enig
echt

KOMPAS

muzikaal kloppend hart van West-Vlaanderer

De studio's van Radio Kompas zijn gelegen in de Bisschopshoek 41 te Koekelare; ongeveer in het midden van W-Vl. op 35 km. van de Nederlandse grens, 30 km. van de Franse grens, 15 km. van Oostende (de belangrijkste badplaats aan de Belgische kust) en op 20 km. van Brugge: de hoofdplaats van West-Vlaanderen.

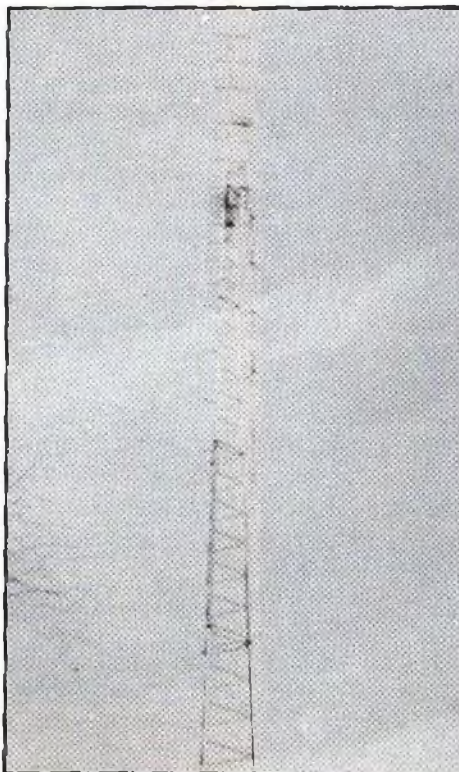
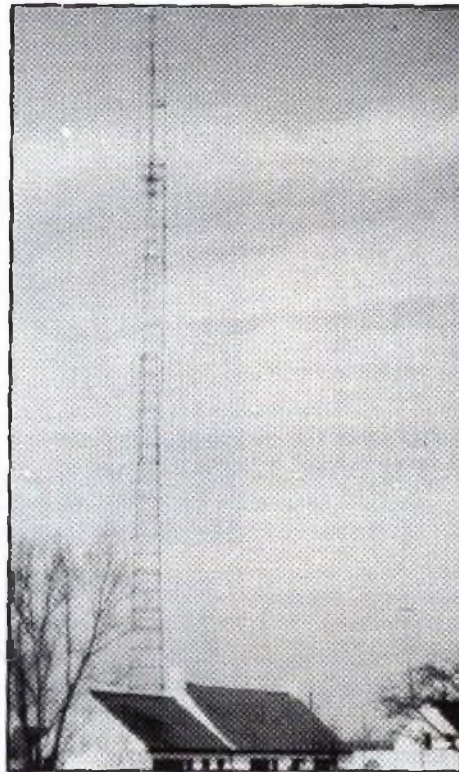
Ze bevinden zich in een oude boerderij, die hernieuwd is qua binnenuitrusting, houtwerk enz. Enkel de muren zijn oorspronkelijk. Alle veranderingen werden uitgevoerd door de Kompas medewerkers zelf.

In het gebouwtje bevinden zich: een live-studio, een opnamestudio, een interviewstudio, een keuken, een woonkamer/ontvangstruimte, slaapkamers en een vergaderruimte. Voor het gebouwtje bevindt zich een parking en achter de studio's staat een mast van zo'n 46 meter met daarop 5 op 101.7 MHz. afgestelde rondstraalantennes.

Wat opvalt als je de studio's betreedt is de sfeer, die er heerst: een echte vriendsfeer. De medewerkers zetten zich in voor hun station op een vrijwillige basis. Trouwens, vele Kompas medewerkers brengen samen vele uurtjes door (vooral 's avonds); niet alleen in de studio's, maar ook in de gezellige cafe's van Koekelare en omgeving.

GESCHIEDENIS

Kompas is eigenlijk ontstaan uit twee stations: Radio Noordzee (Oostende) en Radio Carina (Eernegem). Na enkele testuitzendingen vanuit Oostende op 24 april en 15 mei 1981 verhuisde men naar een boerderijtje in Zande, zo'n 10 km. van Oostende. Kompas moest een station worden met toeristische informatie in 4 talen. Door de grote publiciteit, die het station kreeg nog voordat men in de lucht was, werd een stel semi-professionele D.J.'s (waaronder veel Nederlanders) aangetrokken. Op 3 juli 1981 startten de officiële uitzendingen. Kompas is dan het enige station in W-Vl. dat 24 uur per dag uitzendt. Een vrije radio-organisatie (V.R.O.)

uit Oostende is daar niet zo gelukkig mee, omdat door het professionele aspect van de Kompasuitzendingen bijna alle vrije radioluisteraars op Kompas afstemmen. De V.R.O. probeert Kompas op alle mogelijke manieren het uitzenden te beletten; zo plaatst men stoorzenders op de 101.7 MHz. op 5 juli 1981 snijdt men de elektriciteitskabels, die naar het gebouwtje leiden, door en op 11 juli 1981 wordt er ingebroken.

Maar Kompas gaat door: een hogere mast wordt geplaatst, nieuwe antennes worden in gebruik genomen en het zendvermogen gaat van 100 na 600 Watt. Op 5 november 1981 wordt Kompas samen met Oostendse radio's in beslag genomen door de R.T.T. Op 1 november wordt er door duizenden vrije radiofans hiertegen geprotesteerd. Pas op 18 december '81 is Kompas terug op 101.7 MHz. Op 17 juli 1982 worden de nieuwe studio's te Koekelare met de 46 m. hoge mast en de 16 dubbele antennes in gebruik genomen. De ontvangst is overal stukken verbeterd. Omdat een lokaal station in Oostende met een heel slechte zender op 101.4 MHz. begint uit te zenden en zo Kompas stoort, drijft Kompas het vermogen op tot 1 kW. Kompas komt nu keihard door in heel West-Vlaanderen en een heel eind in Nederland, Frankrijk en Groot-Brittannië. Op 9 sept. 1982 wordt de zender in beslag genomen omdat Kompas ook in Londen op 101.7 te beluisteren is en daar maken de taxi's gebruik van deze frequentie. Een week later is Kompas terug met 50 Watt en 2 antennes. Op 24 november komt de R.T.T. terug om de zender te verzegelen, alhoewel alles wettelijk in orde is. Pas op 16 december 1982 komt de R.T.T. z'n vergissing rechtzetten. De zender is echter kapot en er kan slechts uitgezonden worden met een heel laag vermogen. Door de geringe zendkracht verlaten verscheldene D.J.'s het station, zodat het totale peil van de uitzendingen zakt. In april 1983 is er zelfs een afscheuring, die met een eigen zender in Oostende start.

Vanaf mei 1983 gaat het weer bergop met Kompas: door het veranderen van het antennesysteem verbeterd de ontvangst en ook het aantal medewerkers en fans stijgt weer. In februari 1984 worden 5 nieuwe professionele antennes in gebruik genomen.
 3 April 1984: tijdens een R.T.T. controle bleek dat het zendvermogen weer eens te hoog was; de zender werd verzegeld. Sinds 19 april is Kompas terug met het wettelijk toegestaan vermogen (voorlopig?) Het zendbereik: de kust tussen De Haan en Westende; in het binnenland zijn de grenzen Nieuwpoort-Diksmuide-Torhout-Brugge.

KOMPAS NU

Kompas nu bestaat uit een beheerraad van 4 personen, een programmaraad van 3 personen, een dagelijks bestuur, 9 man studio personeel. Zij waken erover dat de dagelijkse problemen onder het studio personeel worden opgelost en ze zorgen ook voor de organisatie van verschillende activiteiten naast de V.Z.W. Verder zijn er ongeveer 30 D.J.'s en zo'n 45 man studio personeel, met het promotieteam goed voor ongeveer 90 medewerkers.

Even wat uitleg over de taak van het studio personeel: de studiodiensten duren 6 uur (dus 4 per dag). Degene die dus "van dienst is" zorgt ervoor dat de cassettes met de programma's van de D.J.'s gestart worden en dat er nonstop muziek gedraaid wordt op de daarvoor voorziene tijdstippen. 's Nachts zijn er telkens 2 mensen van het studio personeel aanwezig. M.a.w. tijdens de nacht wordt er LIVE nonstop gewerkt en men werkt NIET met muziekbanden, zoals dat wel het geval is met andere stations die PROBEREN 24 uur per dag uit te zenden.

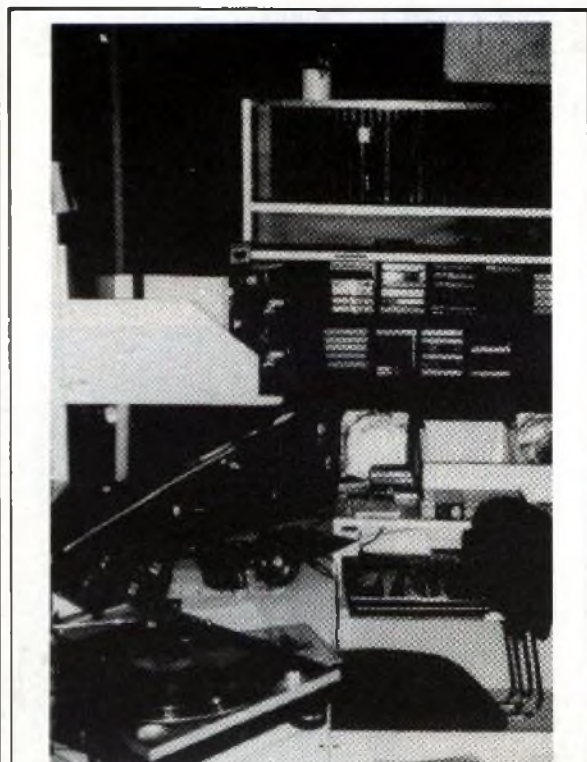
Opnamestudio

Studiogebouwtje

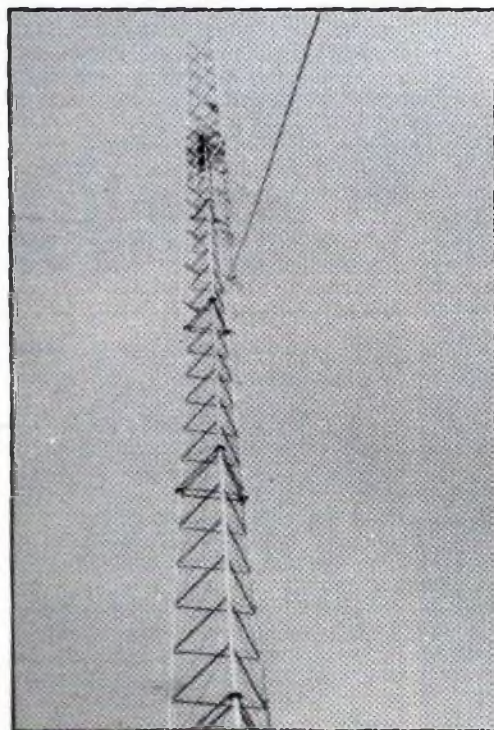
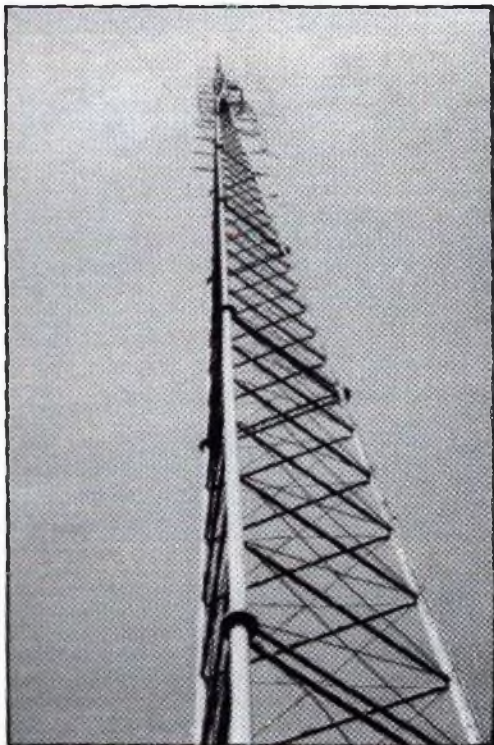

Livestudio

Livestudio

Totaal genomen kan men zeggen, dat Radio Kompas weliswaar niet meer op het professionele peil staat twee jaar geleden, maar dat de uitzendingen nog allistukken beter zijn dan die van de (meeste) andere Vlaamse radio's.

Hoe wordt Kompas levend gehouden?

De medewerkers werken mee op een vrijwillige basis. Reklame mag niet; daar is men in West-Vlaanderen strenger op dan in andere provincies, waar het wel oogluikend wordt toegelaten. Wel draait men voor 1 tijdsein een enkele minuten durende info: tegen een vergoeding (5000 Bfr. = 160 gulden per week, 6 maal, dag) kunnen allerlei organisaties hun activiteiten kenbaar maken, maar er worden nooit merknamen genoemd. Verder haalt men het geld uit de verkoop van lidkaarten en promotiemateriaal. Een belangrijke bron van inkomsten zijn ook de drive-in shows en allerlei manifestaties die men zelf inricht. Zo vierde men op 1 mei het 3-jarig bestaan van Radio Kompas met de Dots.

Kompas geeft ook een eigen 2-maandelijks tijdschrift uit: " 't Kompassertje ". Een abonnement daarop kost 150 Belg. frank oftewel 8 gulden. Een proefnummer kan aangevraagd worden tegen 40 fr./ fl.2,--. Geïnteresseerden kunnen het geld storten op rekeningnummer:

280-0534795-71

Men kan ook nog enkele goede D.J.'s gebruiken. Neem eens contact op! Onlangs werd ook een nieuw jinglepakket (gemaakt door Plum) in gebruik genomen.

Ook nog even vermelden dat alle apparatuur eigendom is van de V.Z.W. Kompas en dat het boerderijtje gehuurd wordt van Etienne van Oost.

Het adres van Radio Kompas waar je terecht kunt voor alle informatie omtrent het station:

**RADIO KOMPAS
POSTBUS 190
B-8400 OOSTENDE
BELGIE**

TEL.: (STUDIO): (0932) (0) 51 / 580 795

TEL.: (PROMOTIE): (0932) (0) 51 / 580 776

TEKST: FRANK VERMANG
FOTO'S: KOEN SCHOOLMEESTER

☺☺☺☺

DANK AAN PAUL VAN DAM
voor het verzamelen van de nodige
dokumentatie en het vervoer.

REAKTIES WELKOM:
FRANK VERMANG,
DUINHELMSTRAAT 31,
B-8400 OOSTENDE,
BELGIE.

HANDEN AF VAN MAEVA !!!!!

Het was 26 april 1984 in de namiddag. Een mooie, zonnige dag in de Paasvakantie, echt een dag waarvan je kan en mag zeggen, dat het er een is om van de zon te genieten bij de klanken van de radio. Tot plotseling de muziek wegviel: Vlaanderens familieradio Maeva, een radiostation dat dagelijks door honderdduizenden uit Vlaanderen en ook uit Nederland beluisterd wordt, werd voor de zestiende of zeventiende keer (je zou er op den duur de tel bij kwijtraken) in beslag genomen.

Officieel heeft Maeva een positief advies gekregen om binnenkort gelegaliseerd te worden, doch de golf van inbeslagnames (op 6 april '84 werd Maeva ook reeds opgepakt), schijnt weer los te barsten.

In de namiddag van de zesentwintigste april viel de politie de Witte Villa, het studiogebouw van Radio Maeva, binnen. De groep politiemannen bestond uit ongeveer twintig leden. Deze hadden daags tevoren waarschijnlijk nauwlettend de supporters van Nottingham Forest in de gaten gehouden, want ze gingen tekeer als een horde dronken voetbalsupporters. De zender werd weggesleurd, platen meegenomen, de studio's werden leeggeplunderd en sommige muren van de Witte Villa werden vernield om de elektriciteitskabels eruit te rukken. De zendmast werd verzegeld. Als "kroon op het werk" werd discjockey Patrick Valain meegenomen voor ondervraging.

Hartelijk bedankt, Brusselse politie, om die misdadigers, die oude, zieke en eenzame mensen gelukkig maken (wat vanzelfsprekend een der zwaarste misdaden ter wereld is) buitenspel te zetten. Doe zo voort !!!!!

We zullen het niet langer meer pikken, wees daar maar zeker van. Het moment van deze inbeslagname was uiterst goed gekozen, omdat iedereen bij Maeva druk in de weer is met de voorbereiding van de zomerprogrammering en van Shownacht '84, wat zoveel is als de viering van de derde verjaardag van Maeva.

PETER DESMET.

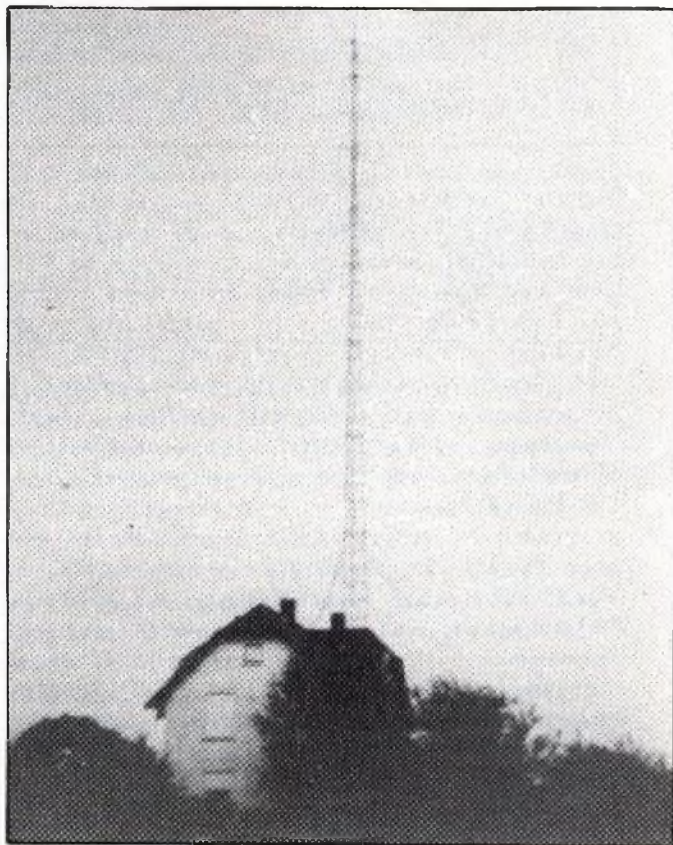
ABONNEMENTEN BELGIE

Wie heeft er op 28/2/1984 op het postkantoor van GAVERE een internationale postwissel van FL. 37,50 overgemaakt voor een abonnement en daarop in plaats van zijn of haar eigen naam "J.Herps" als afzender opgezet (of laten opzetten). En wie zit er tengevolge van deze stunt nu al zo'n maand of 3 tevergeefs op het F.R.M. te wachten. De gelukkige bezitter van het ontbrekende deel van postwissel nr.9 wordt verzocht zo snel mogelijk een fotokopie hiervan naar ons te sturen (POSTBUS 10252, 1001 EG AMSTERDAM) met de juiste gegevens voor verzending. Dan kunnen we dat ook weer in orde maken. Goed ingevuld is een internationale postwissel nog de beste manier om vanuit België een abonnement op het F.R.M. te nemen.

Op donderdag 26 april werd Maeva voor de 15e maal opgepakt. Niet zomaar, want alles werd meegenomen tot zelfs de geluidsdichte panelen en een gloednieuwe computer die de nachttuitzendingen bestuurt toe.

De waarde van de inbeslaggenomen spullen liep op tot ruim anderhalf miljoen frs. De inbeslagname gebeurde op bevel van substituut-Schoolmeester. Alhoewel niets bekend is, gebeurde de inval wegens te hoge zendkracht.

Wat sommige mensen tegen Maeva hebben, weet ik niet: Maeva steunt de Vlaamse artiesten en dat is op 1 juni nog eens te meer bewezen op Shownacht '84 in Wieze. Dit is iets heel moois van Maeva. Radio Maeva zendt nu op een nieuwe frequentie: 105.7 MHz. FM, wat de ontvangst in het grootste gedeelte van Vlaanderen mogelijk maakt, zelfs in Brussel en West-Vlaanderen is Maeva opnieuw te beluisteren. Tevens ook de Magic Seven Music, die nu op 105.2 MHz. zit, is goed te ontvangen in W-Vlaanderen en Brussel. Alle reacties welkom bij:
D.ROBERT,
POSTBUS 98,
B-8790 WAREGEM,
BELGIE.

Welke Belgische 3 meter amateur, omgeving Kalmthoutse Hoek, is genegen samen te werken met Hollandse amateur. Apparatuur, platen en kennis voorhanden. Wie schrijft er naar:

POSTBUS 52093,
3000 LB ROTTERDAM,
NEDERLAND.

Groeten uit Duitsland: Het Duitse antwoord.

Het klopt jammer genoeg, dat er in Duitsland geen vrije radio bestaat en geen piratenzenders actief zijn. Dit komt in de eerste plaats door de veel hogere straffen bij piraterij dan in de Benelux en in de tweede plaats door de geringe belangstelling bij de bevolking. Tot op heden hebben slechts enkelen geprobeerd een alternatief programma te brengen. Deze piratenzenders opereerden meestal vanuit het grensgebied en werden zeer snel door de PTT opgespoord. Omdat er zo weinig activiteit op de FM-band is, is het eenvoudig voor de PTT om deze zenders op te sporen en binnen enkele dagen, soms binnen enkele uren, volgt dan met hulp van de politie de inbeslagname.

Er heeft in Muenchen eens met toestemming van de regering een proefprogramma gedraaid van Radio M 1. De zender werd snel populair en ook snel weer door de regering gestopt, daar de Bayerischen Rundfunk als officiële zender te veel luisteraars verloor. Men luistert wel graag naar zulke zenders, maar het interesseert weinigen dat deze zenders weer snel verdwijnen. Duitsland is tot nu toe niet bepaald een "Radioland".

Bijna ieder Bondsland heeft regionale zenders. De A.R.D. als overkoepelende organisatie is te vergelijken met de N.O.S. en bewaakt deze zenders. Hieronder volgt een overzicht van deze stations:

SFB	= Sender Freies Berlin	-voor de stadstaat Berlijn
RIAS	= Rias Berlin	-voor de stadstaat Berlijn
RB	= Radio Bremen	-voor de Hansestad Bremen
NDR	= Norddeutscher Rundfunk	-voor Niedersachsen, Schleswig-Holstein en Hansestad Hamburg
WDR	= Westdeutscher Rundfunk	-voor Nordrhein-Westfalen
HR	= Hessischer Rundfunk	-voor Hessen
SWF	= Suedwestfunk	-voor Rheinland-Pfalz en Baden-Wuerttemberg
SDR	= Sueddeutscher Rundfunk	-voor Baden-Wuerttemberg (zuid)
SR	= Saarlaendischer Rundfunk	-voor Saarland
BR	= Bayerischer Rundfunk	-voor Bayern

Ieder van deze regionale zenders heeft 3, sommigen 4, programma's (b.v. WDR1, WDR2, WDR3 en WDR4) en zenden alleen uit voor de aangegeven Bondslanden, waarbij nog een gedeelte van de aangrenzende Bondslanden bereikt wordt. Vooral de Suedwestfunk probeert het bereik op de FM-band zo groot mogelijk te maken en heeft door een nieuwe zendmast en nieuwe frekwenties naar het noorden een bereik tot in het Ruhrgebied en naar het zuiden tot in Zwitserland. Ik persoonlijk zou SWF, en in het bijzonder het 3e programma (SWF3), als beste Duitse zender omschrijven.

Het programmaschema bij de zenders in elk Bundesland is bijna gelijk. Een programma met informatie (politiek, sport, schoolradio etc.) en lichte muziek zoals Hilversum 1. Een programma voor klassieke muziek en opera en een programma met aktualiteiten en hedendaagse muziek. Geen wonder dus, dat Toon Hendriks schrijft dat hij veel klassiek en politiek gehoord heeft. Ik ben echter niet van mening dat de programma's "uitstekend" gepresenteerd worden. De programma's zijn droog en er zit geen vaart in. Ik vind de programma's van Hilversum 3 al behoorlijk vlot. Zelden wordt een plaat tweemaal per dag gedraaid en nieuwe goede platen worden niet als "Alarmschijf" of "Favorietschijf" aangekondigd doch gewoon in het programma opgenomen. Jingles en promos zijn er nauwelijks en politieke thema's op de vroege morgen zijn geen zeldzaamheid. Overigens zal Duitsland wat de popmuziek betreft eeuwig achter blijven bij andere landen.

Terug echter naar SWF3. Het programma is erg afwisselend en vermengd met bijna alleen Engelstalige muziek, verkeersinformatie, korte aktualiteiten en reclame. Men hoort ook enkele jingles en Vrijdags heeft SWF3 een eigen en erg goed nachtprogramma. Alle andere zenders nemen snachts na 12 uur het ARD-nachtprogramma over, wat iedere nacht van een andere zender overgenomen is. In deze uitzending "Bis zwei dabel" wordt relatief goede muziek gedraaid. Enkele stations zenden ook uit via de middengolf en de korte golf maar ook de Duitsers zijn aan de goede FM-kwaliteit gewend en luisteren zelden b.v. in Bayern naar de WDR via de middengolf.

Naast de ARD zenders zijn er nog de Deutschlandfunk en de Deutsche Welle, die hun programma's in verschillende talen uitzenden op MG, KG en LG. Wanneer er een programma zou zijn zoals Hilversum 3 zouden veel meer jongeren tevreden zijn met de Duitse radioprogramma's.

VRIJE DUITSTALIGE EN ANDERE STATIONS

Nu ga ik wat schrijven over Duitstalige zenders die vanuit de buurlanden opereren. Als eerste is er natuurlijk Radio Luxemburg dat op KG en FM van 05.30 uur tot 01.00 uur en op MG van 05.30 uur tot 19.00 uur een erg goed programma heeft. Alhoewel Luxemburg zich de laatste tijd aanpast aan de Duitse zenders blijft RTL toch het beste officiële Duitstalige station dat in grote delen van Duitsland op de FM zeer goed is te ontvangen. RTL brengt veel nieuwe muziek, jingles en reclame wat veel luisteraars weg trekt bij de Duitse zenders.

Uit België komen meerdere Duitstalige programma's. De officiële Belgische Rundfunk uit Eupen zendt uit voor het Duitstalige deel van België en is in een deel van Nordrhein-Westfalen te ontvangen. De programma's zijn enigszins aan die van de BRT aangepast.

Radio Benelux (103.3MHz.) is een vrije radiozender, eveneens uit Eupen. Het station heeft een bereik tot Dueren, Keulen en Moenchengladbach en is door zijn nonchalante stijl in dit gebied erg populair bij de jeugd.

Uit het grensgebied komen ook nog een paar andere vrije zenders en piraten doch deze zijn alleen daar te ontvangen en de ontvangstkwaliteit is vaak slecht.

Als laatste wil ik het nog hebben over de stations uit Budel en omgeving, daar ik daar de week doorbreng en in de gelegenheid ben de hele dag naar de radio te luisteren. Uit Hamont-Achel zijn 2 zenders te horen: Radio Eastwave (100.8 MHz.) waarover ik al geschreven heb zendt uit tussen 07.00 uur en 24.00 uur en in het weekeinde langer. En de grote konkurent van Eastwave, Radio Royaal (102.9 MHz. vroeger 101.2 MHz.), dat al enkele malen uit de lucht is gehaald en nu 24 uur muziek uitzendt met betere jingles en promos als die van Eastwave.

Uit Bree in België is Radio Atlantis te horen (103.5 MHz.) en tot voor een jaar was dit mijn favoriete station. Na een onderbreking van 3 maanden brengt Radio Atlantis van 06.00 uur tot 24.00 uur (langer in het weekeinde) sinds eind 1983 bijna alleen nog muziek voor de oudere generatie.

Radio Signaal uit Overpelt (100.3 MHz.) is het laatste station dat goed te ontvangen is.

Veel zwakker zijn in Budel en omgeving nog ca. 25 zenders op een normale radio te ontvangen, hieronder enkelen:

Radio Toekomst 104.0 MHz.	B-Exel	Radio Moonlight 101.5 MHz.	B-Bocholt
Radio Grensland 100.9 MHz.	B-Kinrooi	Radio Leopard 105.0 MHz.	B-Lommel
Radio G.R.O.M. 103.2 MHz.	B-Kinrooi	Radio Express 104.2 MHz.	B-Lommel
Radio Concorde 102.5 MHz.	B-Lommel		

Er valt nog op te merken dat Radio Atlantis een groot ontvangstbereik heeft. Ik heb zelf dit station in Keulen op de FM kunnen ontvangen. Het is alleen een probleem dat sommige zenders elkaar storen, wat hier een nadeel is. Uit Eindhoven komen bijna geen zenders en zelfs in het centrum van Eindhoven hoort men alleen de bekende zenders, die ook in Budel zijn te ontvangen. Zonder die relatief sterke zenders zou het in Eindhoven op de band niet uit te houden zijn.

Tot slot zou ik nog een paar "Radio steden" willen noemen, die een goede indruk op mij hebben gemaakt. In België is dat in ieder geval Antwerpen, waar het afstemmen op de verschillende zenders erg goed gaat en waar bijna alle zenders met dezelfde kwaliteit en sterkte zijn te ontvangen.

In Nederland zijn dat Amsterdam en vooral Den Haag met zijn vele goede zenders, die mij elke keer weer beter bevallen. Den Haag zou ik van alle Nederlandse steden wat radio aangaat op de eerste plaats zetten.

Ook in Frankrijk gebeurt een en ander op vrije radio gebied. Toen ik onlangs in Lille was, werd ik aangenaam verrast door de vele goede zenders; daar ik Frankrijk (net als Duitsland) als "radio onvriendelijk" in mijn herinnering had. Misschien kan ik na het vrij komen van lokale radio in Frankrijk daarover ook eens wat schrijven. Alleen Duitsland geeft er de voorkeur aan achter te blijven lopen, jammer.

Evt. reacties naar:

Wolfram Steinhorst
Postbus 981
6000 AZ Weert
(Nederland)